БУХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

Бурят-Монголой ҮНЭН

ВКП(б)-гэй Бурят-Монголой Обкомой, БМАССР-эй Верховно Соведэй ба ВКП(б)-гэй Улан-Удын Горкомой орган.

№115 (5007) | 1946 оной июниин 7, Пятница. | сэн 20 мүнгэн

Михаил Иванович Калинин

Арадайнгаа аша туhын түлөө бүхы наhан соогоо Михаил Иванович Калининай ажаллаhандал адляар советскэ Эхэ оронойнгоо экономическа ба сэрэгэй хүсэн шадалые улам саашадань бэхижүүлхын түлөө эсэшэ сусашагүйгөөр ажаллая!

★

РСФСР-эй Верховно Соведэй Президиумhээ ба РСФСР-эй Министрнүүдэй Соведhээ

РСФСР-эй Верховно Соведэй Президиум ба РСФСР-эй Министрнүүдэй Совет болбол өөрынгөө бүхы ами наhые советскэ олониитын ба гүрэнэй байгуулалтые тогтоохын ба бэхижүүлхын түлөө үгэhэн, гүрэнэй гайхамшагта ажал-ябуулгаша, коммунистическэ парти ба советскэ гүрэниие байгуулhан томо хүнүүдэй нэгэн, Ленин ба Сталинай үнэн соратник, ВКП(б)-гэй ЦК-гэй Политбюрогой член, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй член, РСФСР-эй Верховно Соведэй депутат нүхэр МИХАИЛ ИВАНОВИЧ КАЛИНИНАЙ үни удаан ба хүндөөр үбдэжэ, 1946 оной июниин 3-да наhа бараhыень гүнзэгы гашуудалтайгаар мэдээсэнэ.

РСФСР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ПРЕЗИДИУМ. — **РСФСР-эй МИНИСТРНҮҮДЭЙ СОВЕТ.**

Профессиональна Союзуудай Бүхэсоюзна Центральна Соведhээ

Профессиональна Союзуудай Бүхэсоюзна Центральна Совет болбол хуушанай большевигүүдэй нэгэниинь, коммунистическэ парти ба Советскэ гүрэниие эмхидхэгшын ба байгуулагшын, Ленин ба Сталинай ойро дүтын соратник, ажалшан арадай зол жаргалай түлөө дүлэтэ тэмсэлшэ, ВКП(б)-гэй ЦК-гэй Политбюрогой член, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй член нүхэр Михаил Иванович КАЛИНИНАЙ хүндэ хүшэрөөр үбдэжэ, 1946 оной июниин 3-да наhа бараhаниие эмэгтэй ба эрэгтэй хүдэлмэришэдтэ, инженернүүд ба технигүүдтэ, наука ба культурын хүдэлмэрилэгшэдтэ, албахаагшадта, профессиональна союзуудай бүхы членүүдтэ гүнзэгы гашуудалтайгаар мэдээсэнэ.

Агуухэ революционерэй дүлэтэ зүрхэниинь сохилхоео болишобо.

Михаил Иванович КАЛИНИНАЙ нюур дээрэ советскэ арад болбол өөрынгөө үнэн хани нүхэрые, инаг багшые алдаба.

Табин жэлэй саада тээ тэрэ болбол хүдэлмэришэдэй нюуса кружогуудта өөрынгөө бусалма революционно ажал ябуулгые эхилээд, буржуазна—помещичье ёho гуримые унагаахын түлөө, агуухэ Октябрьска социалистическэ революциин илалтын түлөө манай орониие хүсэн түгэс индустриальна социалистическэ держава болгон хубилгахын түлөө, манай арадай зол жаргалай түлөө Ленин ба Сталинай хүтэлбэри доро өөрынгөө бүхы наhан соо сүлхэ тэсэбэритэй ба эрид шангаар тэмсэhэн байна.

Кашинска районой таряашан, питерскэ хүдэлмэришэн—металлист, хүдэлмэришэдэй профсоюзуудые эмхидхэгшэ, хэлбэришэгүй большевик Михаил Иванович КАЛИНИН болбол Октябрьска революциин hүүлээр манай ороной Верховно органой хүтэлбэрилэгшэ болгогдон арад зоноор ба партяар hунгагдаhан байгаа.

Михаил Иванович арад зонтой үдэр бүриин нягта барисаатай байжа, гүрэнэй тон ехэ хүдэлмэриие ябуулhан ба 27 жэлэй турша соо энэ тушаалые ходо даажа ябаба.

Михаил Иванович болбол городуудта ба тосхонуудта, хүдэлмэришэдэй суглаанууд дээрэ, студенческэ аудиторинуудта ба полевой бригадануудта, пионернүүдэй слёдууд ба научна конференцинууд дээрэ—хаа яагүй агуухэ большевистскэ үнэн үгые нэбтэрүүлжэ ябадаг, ленинизмын үзэлые ойлгуулдаг ба социалистическэ эсэгэ оронойгоо жаргалтай hайхан байдалай түлөө шэн зоригто ажалда зоригжуулдаг байгаа.

Эсэгэ ороноо хамгаалгын агуухэ дайнай хүшэр хүндэ жэлнүүдтэ Михаил Иванович КАЛИНИН илалта туйлахын түлөө хүсэ шадалаа хайрлангүй хүдэлмэрилhэн ба советскэ хүнүүдые бузар дайсантай тэмсэхыень уряалдаг hэн.

Бүгэдэ арадай инаг хайрата Михаил Иванович КАЛИНИНАЙ hаруул hайхан образынь, тэрэнэй гүн ехэ идейно принципиальность, гүрэнэй сэсэн бодол ба hонор хурса ухаан, юрын хүнүүдэй гасалантa ябадалда анхаралтай hонороор хандадаг, арад зондо дуратай байhаниинь, үндэр дээдэ патриотизм болбол манай эхэ оровой ажалшадай hанаа бодолдо хэзээ мүнхэдөө хадагалагдажа ябаха. Михаил Иванович КАЛИНИНАЙ ажаябадалань ажалшан арадта агуухэхээр алба хэлгын үндэр ехэ үльгэр жэшээ боложо хэтын хэтэдэ байха.

Профессиональна Союзуудай Бүхэсоюзна Центральна Совет болбол Михаил Иванович КАЛИНИНАЙ арадайнгаа аша туhын түлөө бүхы наhан соогоо ажаллаhандал адляар советскэ эхэ оронойгоо экономическэ ба сэрэгэй хүсэн шадалые саашадань бэхижүүлхын түлөө эсэшэ сусашагүйгөөр ажаллахые бүхы эрэгтэй ба эмэгтэй хүдэлмэришэдые, инженернүүдые, технигүүдые, культурын, наукын ба искусствын хүдэлмэрилэгшэдые, албахаагшадые, манай ороной бүхы ажалшадые уряална.

ПРОФЕССИОНАЛЬНА СОЮЗУУДАЙ БҮХЭСОЮЗНА ЦЕНТРАЛЬНА СОВЕТ

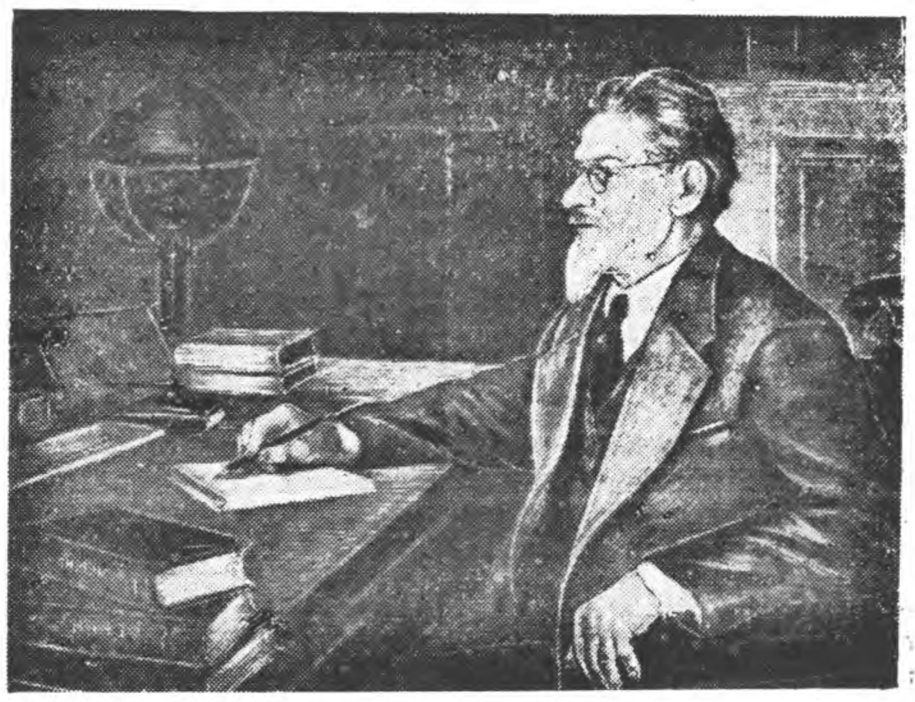

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: М. И. Калининай портрет.
Уранзурааша **Ф. А. Модоровой** хүдэлмэри.

ВЛКСМ-эй Центральна Комитедhээ

Залуушуулай Бүхэсоюзна Ленинскэ Коммунистическэ Союзай Центральна Комитет болбол коммунистическэ партиин ба советскэ гүрэнэй гайхамшагта ажал-ябуулгаша Михаил Иванович КАЛИНИНАЙ наhа бараhан тухай —хүндэ гээгдэл хохидол тухай комсомолецуудта, советскэ залуушуулда гүнзэгы гашуудалтайгаар мэдээсэнэ.

Большевигэй дүлэтэ зүрхэниинь сохилхоео болишобо... Өөрынгөө hаруул hайхан бүхы ажал-ябадалые Ленин—Сталинай партиин агуухэ хэрэгэй түлөө, Советскэ Союзай ажалшадай зол жаргалай hалбаран бадархын түлөө үгэhэн хүн наhа барашоо.

Революциин урда тээхи Россидо нүхэр КАЛИНИН болбол хашалтада ба түрмэдэ, арестда ба сүлэлгэдэ оруулагдадаг байhан болобошье, хододоо шэн зоригто ба үнэн сэхэ большевик зандаа үлэдэг hэн.

Ленин ба Сталинай хүтэлбэри доро Михаил Иванович болбол коммунистическэ партиие байгуулха, советскэ засагые байгуулха ба бэхижүүлхэ ябадалда шууд сэхэ хабаадалсаhан байна.

М. И. КАЛИНИН болбол 27 жэлэй турша соо Советскэ Союзай верховно органой толгойлогшын харюусалгата ба хүндэтэ тушаалда шэн зоригтойгоор ажаллаhан байна. Ленинско-Сталинска түхэлэй гүрэнэй ажал-ябуулгаша нүхэр КАЛИНИН болбол дэлхэй дээрэ анха түрүүшын хүдэлмэришэд ба таряашадай социалистическэ гүрэниие бэхижүүлхэ ба үргэхын тула бүхы хүсэ шадалаа үгэбэ.

М. И. КАЛИНИН ленинизмын үзэлэй этигэлтэй ба эдибхитэй пропагандист байhан юм. Тэрэнэй үнэн сэхэ үгэнь хүн зоной зүрхэнэй оёорто хүртэр ойлгогдожо байдаг hэн. Эсэгэ ороноо хамгаалгын агуухэ дайнай жэлнүүдтэ М. И. КАЛИНИН болбол нүхэр Сталинай үнэн сэхэ соратник тула фашизмда эсэргүү тэмсэлдэ, манай Эхэ ороной нэрэ хүндын ба эрхэ сүлөөгэй түлөө тэмсэлдэ манай арадые, советскэ залуушуулые зоригжуулдаг бэлэй.

Большевистскэ партида үнэн сэхэ байжа, урэжэлтэ ехэ ажал-ябуулгаараа, сэсэн бодол ба простой абари зангаараа, арадта ойро дүтэ байhанаараа М. И. КАЛИНИН ажалшан зоной халуун инаглалые олобо.

Михаил Иванович комсомолецуудай ба бүхы советскэ залуушуулай сэсэн мэргэн заабаришань, анхаралтай багшань байhан юм. Михаил Иванович залуушуулай hонирходог ба тэрээндэ хэрэгтэй юумэнүүдые мэдэдэг hэн, комсомольско активтай, залуу хүдэлмэришэдтэй, колхозникууд-тай, интеллигентнүүдтэй, hурагшадтай ходо уулзажа байдаг бэлэй. Тэрэ болбол өөрынгөө гүнзэгы ехэ эрдэмые, агуухэ революционерэй баялиг дүй дүршэлые залуушуудта дамжуулдаг, советскэ эсэгэ орондоо, коммунизмын хэрэгтэ шууд сэхээр алба хэхэ үзэлөөр залуушуулые хүмүүжүүлдэг hэн.

Михаил Иванович КАЛИНИН тухай, коммунизмын илахын түлөө тэрэнэй хэhэн эсэшэ сусашагүй тэмсэл тухай, өөрынгөө арадта тэрэнэй хэмгүй ехэ дуратай байhан тухай дурасхаал хадаа манай агуухэ Эхэ ороной улам саашадаа бэхижэхын тула шэн габьяануудта советскэ залуушуулые зоригжуулжа байха.

ВЛКСМ-эй ЦЕНТРАЛЬНА КОМИТЕТ.

Сэбэр пар—үндэр ургасын үндэhэ hуури мүн

амарай шэниисэ ба рожь хадаа ... най ороной ороohо тарянай ... хын гол шухала культурань бо... но. Колхозууд ба совхозууд ха... а намарай культурануудай тарил... н талмайе үргэдхэхын түлөө жэл ... ри оролдожо байдаг. Энэншье ... лгосотой. hайн агротехникын ... айхада, уhа нойто багатайшье ... элнүүдтэ шэниисэ ба рожь хадаа ... йн ургаса үгэдэг байна. Намарай ... льтурануудай ургасые дээшэ... үлхын түлөө захагүй арга-бо... ломжонууд бии гээшэ. Элитэ ку... анска бригадир Костенко гэгшэ ... айнай урда тээхи жэлнүүдтэ гек... ар бүхэнhөө 40 центнерhээ дээшэ ... эниисэ хуряадаг байгаа. Красно... арска хизаарай Ново-Леушковска ... йондо шэниисын ургаса гектар ... рhөө дунда жэшээгээр 130 пүүд ... лодог байhан юм.

Тиигэбэшье намарай культура... уд хадаа бусад бүхы культура... удтал адли агротехникые hай... ар табихые эридэг. Хэрбээ эр... н сэбэр пар дээрэ, саг болзор... нь тарая hаа, үндэр ехэ ургаса ... радаг гээшэ. Дээрэ дурсагдаhан ... остенко хадаа парай полинуудые ... додоо апрель ба май hаранuудта ... халжа, бүхы зунай турша соо ... бэр hайнаар байлгадаг байгаа. ... имэhээ тэрэнэй бригада гектар ... рhөө 200—300 пүүд ургаса ху... адаг hэн.

Эртын ба сэбэр пар хадаа газар... ряалангай культурын шухалын ... хала жэшээнь болоно. Табан... лэй түсэб хадаа колхозууд ба ... вхозуудай урда үбhэ ногоо та... лгые үргэнөөр хэрэглэжэ, парые ... болзортонь ба hайнаар элдүү... лжэ, зүб севооборот хэхэ гэhэн ... рилго табина.

Парти ба правительство болбол ... тагай партийна ба советскэ ор... нуудта, хүдөө ажалай хүдэлмэри... шэдтэ парай ямар удхашанар... й байhаниие заажа үгөөд, эртын ... ohото культурануудай тарилгые ... ргэхэтэй хамта пар хахалалгые ... лхэ гэhэн эрилтэ табиhан байна. ...946 ондо хүдөө ажахые хүгжөөхэ ... рэнэй түсэб тухай» тогтоомжо ... аа «пар хахалхын ба элдүүрил... н түлөө хэрэгтэй тракторнууд ба ... хэхэ хүсэнүүдые элсүүлхэ яба... ые хараалжа, тэдэниие пар ха... алгын ба элдүүрилгын даалга... рие дүүргэтэрынь бусад хүдэл... рнүүдтэ хэрэглэхэгүй» гэжэ ... алhан байна.

Зарим областьнууд болбол ху... дaха ургаса тушаа үнэхөөр hа... аа табижа, пар хахалалгые ам... татайгаар үнгэргэнэ. Николаев... , Крымскэ, Одесскэ область... уд, Молдавска ССР парай поли... дые хахалжа дүүргэхээ байна. ... районуудта парай талмайнуу... ехэнхи хубинь эгээл зохистой ... н болзорто—апрель ба май hа... уудта хахалагдаhан байха юм.

Тиигэбэшье олохон областьнууд... пар хахалалга хадаа болошо... өөр унжагайржа байна гэжэ ... хэ хэрэгтэй. Энэ ажахын шу... а зорилгые хүсэдөөр сэгнэдэг... ушарнууд бии гээшэ. Жэшээ ... гон Краснодарска хизаарые ... ад үзэе. Кубанска колхозууд, ... хозууд ба МТС-үүд ороohото ба ... ическэ культурануудай тарил... муу бэшээр дүүргэбэ. Зүгөөр ... элдэрэйнгөө амжалтануудаар ... агаа амараад байhан хүн хо... оол гээгдэдэг ушартай юм. ... аньда оройдоол 126 мянган ... ар пар хахалагдаhан байна. ... нь хадаа гүрэнэй даалгабариин ... анай нэгэ хубиhаа бага болоно. ... хэдэ пар хахалалга хадаа үшөө ... ль hарада эхилhэн байгаа.

...ундэ Кубанида 40 хоногой ... өр соо юрдөөл 126 мянган ... ар хахалаа гээшэб?« Хизаарай ... низацинуудай хүтэлбэрилэгшэд ... а директивэ заабаринууд үгтөө, ... эhээ бүхы юумэ дүүргэгдэхэ ... той гээд лэ hанаагаа амардаг ... шэ. Тиихэтэй хамта, хэрбээ ... бүри шалгажа байгаагүй hаа, ... ээ гаргагдаhан шиидхэбэринүү... дүүргэлтые бодото дээрэнь ... н шалгажа байгаагүй hаа ... ршье hайн директивэ хэрэгтэй ... а хүргэжэ шадахагүй. Үшөө ... льдэ ВКП(б)-гэй Краснодарска ... ком ба крайисполком пар ха... а хэрэгтэй тракторнууд ба

зүдхэхэ хүсэнүүдые тусгаарлан үгэхэ заабари гаргаhан байгаа. Энэ хадаа зүб ба саг болзортоо гаргагдаhан заабари гээшэ. Хэрбээ энэ заабариин дүүргэгдээд байгаа hаа, Кубань хадаа пар хахалалгые үни хада дүүргэхэ байгаа. Зүгөөр хизаарай организацинуудай энэ заабари хадаа олон районуудта уялгата болон абтаагүй... хэрэг дансада хабсаруулагдан үлэшэбэ. hанаа амар hууhан зарим районуудай хүтэлбэрилэгшэдhээ боложо табан үдэр үнгэрхэ бүхэндэ тракторна хүдэлмэринүүдэй хэмжээ бага боложо байна. Хэрбээ апрелиин 20-hoo 25 болтор бүхы хүдэлмэри (зөөлэн хахалалгада оруулхада) 262 мянган гектарта хэгдэhэн байгаа hаа, майн hарын энэ табан үдэртэ оройдоол 125 мянган гектарта хэгдэhэн байна. Тэрэ тоодо юрдөөл 46 мянган гектар пар хахалагдаhан байха юм.

Зүгөөр саг үнгэржэл байна. Үнгэрhэн үдэр бүхэн парай шанарые доошолуулна. Мүн намарай культурануудай ургаса энээнhээ боложо муу байжа болохо. Пар хахалалгын талаар гүрэнэй түсэбые эгээл ойрын сагта дүүргэхэ бүхы арга-боломжонууд бидэндэ бии. Олон областьнууд хабарай тарилгын хүдэлмэриие дүүргээ. Тиимэhээ тэдэнэр хадаа тракторна паркынгаа ба зүдхэхэ хүсэнүүдэйнгээ ехэхэн хубиие парай полинуудые хахалха ябадалда элсүүлхэ аргатай байна. Майн hүүлээр ороной хэдэн районуудта hайн хура бороонууд оробо. Энэ хадаа хүдэлмэриин темпые дээшэлүүлхын hайн арга олгобо.

Партийна организацинууд хадаа хабарай тарилгын үедэл адли тракторна паркын хойноhoo хиналтые шангадхаха, машинно-тракторна станцинуудай хэрэгсэлнүүдые мэдэжэ байха, тэдэндэ саг болзортонь туhалжа байха уялгатай. Ажаүйлэдбэриин предприятинууд, нютагай бүхы ажаүйлэдбэри МТС-үүдтэ туhалжа байха ёhотой. Завод бүхэн запасной частьнуудые үйлэдбэрилхэ түсэбөө дүүргэхэ ёhотой. МТС тушаа hанаагаа зобожо байха ябадал хадаа саг зуурын кампани бэшэ. Энэ хадаа гүрэнэй ехэхэн хэрэг гээшэ. Энээнhээ хүдөө ажахын жэлэй амжалтанууд ехэхэнээр дулдыдаха байна.

Тракторна паркын бүтээсые дээшэлүүлхэ, трактористнуудай социалистическэ мүрысөөе үргэнөөр дэлгэрүүлхэ, тракторна бригадануудта үдэр бүри туhалжа байха, тракторнуудай хүдэлмэриие хоёр халаагаар хангаха ябадал хадаа пар хахалалгын түсэбые түргэнөөр дүүргэхын түлөө шухала хэрэгтэй услови болоно.

Тиигэбэшье үндэр ехэ ургаса хуряахын түлөө гансал пар хахалалгаар хизаарлажа болохогүй. Парай хойноhoo шадабаритайгаар харууhалха, тэрэниие сэбэрээр байлгаха хэрэгтэй. Энэ шухала хэрэгые заримдаа мартадаг гээшэ. Крымскэ область хадаа пар хахалалгые муу бэшээр ябуулжа байна. Тэндэ үшөө майн нэгэндэ 100 мянган гектар пар хахалагдаад байгаа. Тэрээнhээ хойшо 1 hара үнгэрбэ, тиихэдэ Крымдэ юрдөөл 9 мянган гектар культивировалагдаhан байха юм. Пар хадаа буртаг үбhэтэй тэмсэхын ба газартаряалангай культурые дээшэлүүлхын эгээл hайн арга зэмсэг гээшэ. Тиимэhээ парай полинуудта буртаг үбhэ ургаха ябадалтай тэмсэхэ хэрэгтэй. Пар харууhалгын агротехникэ колхоз бүхэндэ мэдээжэ. Энээнэй түлөө мүн хэрэгтэй арга зэмсэгүүдшье бии гээшэ. Энээниие зүбөөр ба шадамараар хэрэглэхэ хэрэгтэй. Ерэхэ жэлэй ургаса тухай мүнөөдэрhөө анхаралаа табихань шухала.

Пар хахалалгын түсэбые дүүргэхэ, тэрэниие саг болзортонь культивировалха ба сэбэр hайнаар байлгаха ябадал хадаа намарай культурануудай үндэр ургаса хуряахада үндэhэ hуури табиха, социалистическэ газартаряалангай культурые улам саашань хүгжөөхэ замда шухала алхам хэхэ ябадал болоно.

Июниин 3-ай «Правдын» түрүү бэшэг.

ПРОФЕССИОНАЛЬНА СОЮЗУУДАЙ БҮХЭСОЮЗНА ЦЕНТРАЛЬНА СОВЕТ

Агуухэ революционер

Городок городой хэдэн олон хүдэлмэришэд, алба хаагшад ба городой арад зон сугларжа, Михаил Иванович Калининай наhа бараhанда зарюулhан гашуудалай ба шаналалгын митинг үнгэргэбэ. Энэ митингые горсоведэй гүйсэдкомой түрүүлэгшэ нүхэр Балабаев нээжэ, ВКП(б)-гэй горкомой секретарь нүхэр Халеевтэ үгэ үгэhэн байна.

Нүхэр Халеев болбол большевистскэ партиие ба советскэ гүрэниие байгуулагшадай нэгэн болохо, бүхэ дэлхэй дээрэ мэдээжэ манай гүрэн түрын гайхамшагта хүтэлбэрилэгшэ Михаил Иванович Калининай хүндөөр үбшэлhэнэйнгөө hүүлээр наhа бараhан тухай мэдээсэлые сугларагшадта соносхоhон байна.

Удаалуулан заhабарилгын механическа завод дээрэ олон жэл соо хүдэлмэрилжэ байhан буурал толгойтой стахановец үбгэжөөл нүхэр Климов гэгшэдэ үгэ үгэhэн байна.

Нүхэр Климов болбол Михаил Ивановичтай хамта Петербургын нэгэ завод дээрэ сугтаа хүдэлмэрилжэ байhан өөрынгөө нүхэрэй хэлэhэн ба хөөрэhэн ушарнуудые сугларагшадта тодорхойгоор хэлэжэ үгэбэ.

—Нэгэдэхи империалистическэ дайнай урда тээ манай Россида революциин хүдэлөөнэй хүгжэжэ байха үедэ минии нэгэ дүтын нүхэрни Михаил Иванович Калининай буу зэбсэг үйлэдбэрилэн гаргадаг Петербургын нэгэ завод дээрэ лекальщигээр хүдэлмэрилжэ байhан юм. Тиин тэрэ нүхэрни революциин болоhоной хойто тээ Михаил Иванович Калинин тухай намда хододоо хөөрэгшэ hэн. Тиигэхэ үедэ Михаил Иванович Калинин болбол энэ завод дээрэ онъhото нарин машинануудай ба станогуудай приборнуудые шалгаха хүдэлмэридэ байhан юм. Тиин хүдэлмэришэдэй зоболонто ба гашуудалта байдалда туhалхын түлөө өөрынгөө бүхы хүсэ шадалые үгэдэг ба олониитэ хүдэлмэришэдэй дунда революционно хүдэлөөе толгойлдог, Маркс ба Энгельсэй социалистическэ байгуулалта тухай зохеолнуудые хүдэлмэришэдтэ ойлгуулхын түлөө оролдодог hэн,—гэжэ нүхэр Климов нүхэрэйнгөө үгые сугларагшадта хөөрэбэ.

Городок городой ажалшад болбол коммунизмын түлөө тэмсэлдэ бүхы ами наhаяа үгэhэн манай инаг эсэгэ нүхэр Калининай дурасхаалые бидэнэр хэзээдэшье мартангүй, хэтэ хэтын сагта мүнхэжүүлхэбди гэжэ мэдүүлнэ.

Нүхэр Калинин—советскэ залуушуулай инаг эсэгэ

Прибайкальска аймагай Итанцын МТС-эй коллектив советскэ гүрэнэй гайхамшагта хүтэлбэрилэгшэ ба ВКП(б)-гэй ЦК-гэй политбюрогой член Михаил Иванович Калининай наhа бараhанда зорюулhан митинг үнгэргэбэ. Энэ митингдэ хабаадагшад болбол өөhэдынгөө гүнзэгы гашуудалые нэгэн hаналаар мэдүүлhэн байна.

—Нүхэр Калининай ажал-ябуулга, тэрээнэй хурса тодо уряалнууд болбол советскэ ажалшан арадай, тэрэ тоодо эдир залуушуулай ажабайдалые hайжаруулха, хүхюун сэнгэлиг болгохын түлөө бидэнэрые зоригжуулhан байна.

Сэрэг дайнай хатуу жэлнүүдтэ Михаил Иванович болбол фронт дээрэ дайлалдан ябаhан бидэнэр Улаан сэрэгшэдые дайшалхы габьяануудта зоригжуулдаг ба ара талада хүдэлмэрилжэ байгаа манай советскэ арадые ажалай баатаршалгада хододоо зоригжуулан байhан юм.

Михаил Иванович Калининай эли тодоор зааhан коммунизм тээшэ замаар бидэнэр советскэ залуушууд урагшаа дабшажа, Михаил Ивановичын захяануудые хододоо мүнхэжүүлхын түлөө тэмсэхэ уялгатайбди. Манай советскэ арад болбол большевистскэ партиин хүтэлбэрилэгшэдэй нэгэн болохо, советскэ эдир залуушуулай хүндэтэ ба инаг эсэгэеэ өөhэдынгөө зэргэhээ алдаба.

Ленин ба Сталинай үнэн соратник, большевистскэ Партиин Центральна Комитедэй Политбюрогой член, СССР-эй Верховно Соведэй депутат Михаил Иванович Калининай гайхамшагта сэсэн мэргэн ажал-ябуулга саашадаа мүнхэжэн мандаг лэ,—гэжэ армиhаа табигдажа ерэhэн фронтовик орденто ба медальта нүхэр Бурмакин мэдүүлбэ.

Прибайкальска ба бусад аймагуудай колхозууд ба эмхизургаанууд дээгүүр үнгэргэгдэhэн митингүүд дээрэ Михаил Иванович Калининай наhа бараhан тухай мэдээсэлые гүнзэгы гашуудалтайгаар угтаhанаа мэдүүлнэ.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй

УКАЗ

Авиациин генерал-полковник К. А. Вершининдэ авиациин Маршал гэһэн сэрэгэй нэрэзэргэ олгохо тухай

Авиациин генерал-полковник Вершинин Константин Андреевичтэ авиациин Маршал гэһэн сэрэгэй нэрэзэргэ олгохо.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй түрүүлэгшэ
Н. ШВЕРНИК.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй секретарь
А. ГОРКИН.

Москва, Кремль.
1946 оной июнин 3.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй

УКАЗ

Армиин генерал В. Д. Соколовскийдо Советскэ Союзай Маршал гэһэн сэрэгэй нэрэзэргэ олгохо тухай

Армиин генерал Соколовский Василий Даниловичта Советскэ Союзай Маршал гэһэн сэрэгэй нэрэзэргэ олгохо.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй түрүүлэгшэ
Н. ШВЕРНИК.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй секретарь
А. ГОРКИН.

Москва, Кремль.
1946 оной июнин 3.

Хойто зүгтэ бооборнуудые үсхэбэрилнэ

АРХАНГЕЛЬСК, майн 29. (ТАСС). Хэдэн зуунжэлэй урда тээ хойто Двинагай бассейндэ олон бооборнууд байдаг бэлэй. Тэдэнние хомхой хобдогоор алаһан ушар дээрэһээ бооборнууд үгы болошоһон байха юм. 1936 ондо Воронежско заповедникһаа асарагдаһан бооборнууд дахин бии боложо эхилһэн байха юм.

Мүнөө жэлдэ тэдэнэй тоо бүридхэгдэхэ ба областиин бусад голнуудта үсхэбэрилэгдэхээр табигдаха байна. Архангельска ангуушад болбол табанжэлэй эсэсээр песецүүд, хэрмэн, һолонгонуудһаа гадна ороноо үнэтэ бооборой эрһаар хангажа эхилхэ байна.

Хара үнэгэнүүдые үсхэбэрилхэ колхозно фермэ

ДЗАУДЖИКАУ, майн 29. (ТАСС). Моздокско районой „Красная Осетия" гэжэ хүдөө ажахын артельдэ Грузиһаа асарһан хара үнэгэнүүдые үсхэбэрилхэ фермэ байгуулагдаһан байна. Эдэ үнэгэд шэнэ нютагайгаа сагай уларилда һайнаар тааража байна.

ПАРТИЙНА АЖАБАЙДАЛ

Хоридо хэгдэдэг агитационно хүдэлмэри тухай

(„Бурят-Монголой Үнэнэй" тусхай корреспондентһээ)

Табанжэлэй түсэбые дүүргэхэ ябадал хадаа ехэхэн хүсэ, хүдэлмэридөө хурдан темп гаргахые эринэ. Манай илалтануудые зоригжуулагша ба эмхидхэгшэ—коммунистическэ парти болбол манай Эхэ ороной үшөө ехэ хүсэтэй байхын түлөө тэмсэлдэ арадай бүхы хүсые зорюулна. Айхабтар ехэ шэнэ зорилгонуудые шиидхэхэ ябадалда нютагай партийна организацинуудай үүргэ ехэхэн байна.

Илангаяа агитационно-пропагандистска хүдэлмэриин үдхашанар угаа ехэ. Агитационно-пропагандистска хүдэлмэри хаана һайнаар табигданаб, тэндэ эли бүхы ажал дээрэ амжалтанууд туйлагдадаг байха юм. Энэ хүдэлмэриин талаар Хориин партийна организаци горьтойхон хүдэлмэри ябуулжа байна.

Аймагай бүхы колхозууд, МТС-үүд, предприятинуудаар шэнэ табанжэлэй түсэбтэ зорюулагдаһан суглаанууд айхабтар ехэ дэбжэлтэтэйгээр үнгэргэгдэһэн байха юм.

Аймагай центртэ, колхозуудта ба МТС-үүдтэ агитколлективүүдэй хүтэлбэрилэгшэд, агитаторнууд ба партийна организацинуудай секретарьнуудай семинарнууд үнгэргэгдэһэн байна. ВКП(б)-гэй айком болбол 29 хүниие элидхэлшэдээр ба 7 хүниие лекторнүүдээр баталһан байна. Тэдэнэрэй олонхид хүтэлбэрилхы хүдэлмэрилэгшэд мүн. Шэнэ табанжэлэй хуулиие шудалха тушаа 33 кружок баталагдаһан, өөһэдөө шудалагшадта туһаламжа болгон партийна кабинедэй дэргэдэ консультаци болон хөөрэлдөөнүүд эмхидхэгдэнхэй. 320 шахуу агитаторнууд колхозууд, МТС-үүд, бригаданууд, фермэнүүд, предприятинууд ба эмхи зургаануудаар Сталинска шэнэ табанжэлэй түсэб тухай ойлгууламжын хүдэлмэри ябуулжа байна.

Жэшээлхэдэ, Ашангын сомоной Ленинэй нэрэмжэтэ колхоздо (партийна эхин организациин секретарь нүхэр Цыбикова) агитаторнуудтай 5 дахин семинарнууд үнгэргэгдэһэн, мүн колхозниигуудай дунда 32 хөөрэлдөөн хэгдэһэн байха юм. Эндэ агитаторнууд нүхэд Д. Базаржапов, Ц. Рабданов, Цырендоржиева ба Гомбоев (агитколлективэй хүтэлбэрилэгшэ) хүдэлмэреэ һайнаар ябуулна. Ганс сахан апрель ба май соо 31 дайшалхы хуудаһан, 4 ханын газетэнүүд (редакторынь нүхэр Д. Гомбоев) гаргагдаба. Ажаүйлэдбэри, тариан ба малажалай талаар шэнэ табанжэлдэ юу хэгдэхэ байһаниие харуулһан диаграмма болон плакадууд няагдаһан байха юм.

Карл Марксын нэрэмжэтэ колхоздо (партийна организациин секретарь нүхэр Самбатова) табанжэлэй түсэб тухай хуулиие шудалха 6 кружок байгуулагдажа, тэндэ 7 элидхэл, 40 хөөрэлдөөнүүд үнгэргэгдэһэн, 26 дайшалхы хуудаһанууд ба 3 бүхэколхозно ханын газетэ гаргагдаһан байна. Агитаторнууд нүхэд Мижитова (агитколлективэй хүтэлбэрилэгшэ), Чимитова, Намжилова, Жанаев, Гармаева гэгшэд һайнаар хүдэлмэрилнэ.

Агитационно - пропагандистска хүдэлмэриин һайнаар табигдаһан дээрэһээ Карл Марксын нэрэмжэтэ колхоз (түрүүлэгшэнь нүхэр Норбоев) хабарай тарилгые һайн шанартайгаар аймаг соогоо эгээл түрүүн дүүргэжэ, пар хахалалгые эршэмтэйгээр ябуулжа байна. Тэрэшэлэн Үдын сомоной Сталинай нэрэмжэтэ колхоздо (партийна организациин секретарь нүхэр Степанов) агитационно-ойлгууламжын хүдэлмэри муу бэшээр табигданхай.

Һаяхан болоһон аймагай партийна активай суглаан дээрэ шэнэ табанжэл соо аймаг дотор юу хэгдэхэ ба ямар юумэ хэжэ бүтээхын түлөө тэмсэхэ байһанаа дэлгэрэнгыгээр хэлсэһэн байна. Мүнөө аймагай бүхы колхозуудаар партийна нээмэл суглаанууд дээгүүр колхоз бүхэнэй Сталинска шэнэ табанжэл соо хэжэ бүтээхэ тодорхой ажал хүдэлмэринүүд тухай зүбшэн хэлсэгдэжэ байна.

Гэбэшье, Хориин аймаг соо агитационно-ойлгууламжын хүдэлмэри хаа-хаанагүй һайнаар табигдашоо гэхын аргагүй байна. Аймагай зарим колхозуудта агитационно-пропагандистска хүдэлмэри муугаар табигданхай. Жэшээлхэдэ, „Победа" колхоз, Үдын МТС, „Улаан Одон" (партийна организациин секретарь нүхэр Очиров), „Путь Сталина" (партийна организациин секретарь нүхэр Дондокова) колхозууд болоно.

Эдэ колхозуудаар шэнэ табанжэлэй түсэб тухай хуулиие шудалха хүдэлмэри, тон муугаар табигданхай. Дайшалхы хуудаһан, ханын газетэнүүд гаргагдадаггүй, мүн социалистическэ мүрысөөн ёһо тэдыгээр табигдаһан байхадань эндэхи партийна организацинууд энэ хүдэлмэриие дээдэ хэмжээндэ ябуулха тушаа зааханшье анхаралаа табинагүй.

Үдын Кировэй нэрэмжэтэй колхозой правлениидэ (түрүүлэгшэнь нүхэр Шулунов) ороходо аяар 1943 оной ноябриин 6-да агууехэ Октябрьска социалистическэ революциин XXVI-дахи ой тухай нүхэр Сталинай хэлэһэн элидхэл, СССР-эй Верховно Соведтэ һунгалтануудые хэхэ дүрим хэзээ нэгэтэ витринэдэ хэгдэһээр шорой тооһон боложо, шаралшоод байха юм. Эндэ радиоузел бии юм. Теэд тэрэнь үни заяанай хүдэлөөгүй байбашье һаань, „радиоузелые даагша нүхэр Жамсаранов хада гаража һамар түүжэ ябана ха",—гэжэ колхозой түрүүлэгшэ нүхэр Шулунов һэнгэргүй хөөрэжэ байба.

Аймаг соонь 6 колхозно радиоузел бии аад, 4-нь хүдэлнэгүй. Хабарай тарилгын үедэ радиоузелнуудые таһалгарьягүйгөөр хүдэлгэжэ байха тухайда ВКП(б)-гэй Обкомой нэгэнтэ бэшэ заабари байбашье, ВКП(б)-гэй айком ба нэн түрүүн, тэрэнэй агитаци ба пропагандын таһаг өөрынгөө хиналта доро абажа шадаагүй байшоо. Агитационно - политическэ хүдэлмэриин талаар эдэ дутуунуудаа ябууд дундаа усадхаха уялгатай.

Парти болбол советскэ арадые нүхэр Сталинай табиһан шэнэ түүхэтэ зорилгонуудые бэелүүлгэдэ элсүүлэн эмхидхэжэ байна. Партийна организаци бүхэнэй хэрэг ябуулганууд мүнөө үедэ юугээр сэгнэгдэхэб гэбэл, дайнай хойто тээхи табанжэлэй түсэбые бэелүүлхэ ябадалда хүдэлмэришэдые, таряашадые ба интеллигенциие хэр зэргээр элсүүлэн табижа шадааб, үдэр бүриин ажахын түсэбүүдые дүүргэхэ ба үлүүбшэлэн дүүргэхэ ябадалые хангажа шадаһан дээрэһээ сэгнэгдэхэ байна.

Юм. ЦЫРЕНОВ.

Партийна кружок эмхидхэгдэбэ

Ториин аймагай „Улаан Номто" колхозой коммунистнууд СССР-эй Верховно Соведэй нэгэдэхи сессээр баталагдаһан „1946—50 онуудта арадай ажахые һэргээн бодхоохо ба хүгжөөхэ табанжэлэй түсэб тухай Хуулиие" гүнзэгыгөөр шудалжа байна.

Мүнөө тус колхозой коммунистнууд шэнэ табанжэлэй түсэб тухай хуулиие партийна эхин организациин дэргэдэ эмхидхэгдэһэн кружокто эдибхитэйгээр хабаадалсан шудална. Энэ кружокто һуража байһан 12 коммунистнууд кружогойнгоо программые һайнаар шудалаад, фермэнүүд, полевой станууд дээгүүр ябажа ажалшан арадта табанжэлэй түсэб тухай хуулиие ойлгуулжа байна. Тус кружогые тэндэхи партийна эхин организациин секретарь нүхэр Очиров хүтэлбэрилнэ.

Хэблэлэй шэнжэлэл

ТҮРҮҮ ДҮЙ ДҮРШЭЛЫЕ ШАДАМАРААР НЭБТЭРҮҮЛДЭГ ГАЗЕТЭНҮҮД

Манай аймагай газетэнүүд болбол ямар нэгэн ажахын ба политическэ зорилгонуудые бэелүүлхын тула олониитые элсүүлхэ уялгатай. Мүнөө үедэ тэдэ болбол Сталинска табанжэлэй түрүүшын жэлэй түсэбүүдые дүүргэхэ хэрэгтэ ажалшан арадые зоригжуулха ёһотой. Тиихын тула аймагайнгаа ажалшан арадтай саг үргэлжэ нягта барисаатай, түрүүшүүлэй дүй дүршэлые харуулжа байха ёһотой. Тиихэтэй хамта хамаг бүхы дутуу дундануудые большевистскэ ёһоор шүүмжэлжэ, гээгдэһэн колхозууд ба предприятинуудта саг дээрэнь дохёо үгэжэ байха зэргэтэй.

Газетэ болбол аймагай ажахын бүхы һалбаринуудаар социалистическэ мүрысөөнэй ябасые саг үргэлжэ харуулжа байха, үйлэдбэриин ба ажалай жаяг заршамые дээшэлүүлхын түлөө тэмсэжэ байха уялгатай.

Газетэ болбол манай партиин эмхидхэхы үүргые харуулжа байха ёһотой. ВКП(б)-гэй Тарбагатайн айкомой орган «Победа» гэжэ газетэ (редакторынь нүхэр **И. Тайнов**) түрүү коммунистнууд болон партийна эхин организацинуудай дүй дүршэлые аймагай бүхы партийна организацинуудта дамжуулан харуулдаг байха юм. Жэшээлхэдэ, «Серп ба Молот» колхозой партийна эхин организаци колхозойгоо бүхы ажал ба ажаһуудалдань хүтэлбэрилхы үүргэ эзэлнэ. Хабарай тарилгын эхиндэ тус организациин партийна суглаан боложо хабарай тарилгын үедэ хэхэ хүдэлмэринүүдэй бодото хэмжээ ябуулгануудые хараалһан байна. Коммунистнууд болон комсомолецууд тарилгые жэшээтэ һайнаар үнгэргэхын түлөө дэлгэрһэн социалистическэ мүрысөөе үүсхэһэн байха юм. Энээниие «Победа» газетэ өөрынгөө хуудаһан дээрэ тунхаглаһан байна. Удаадахи номертоо тус газетэ болбол Кагановичын нэрэмжэтэ колхозой партийна эхин организациие (секретариинь нүхэр Белых) колхозой байдалһаа таһаран, аргагүй муугаар хүдэлһэндэнь эрид хатуугаар шүүмжэлээ. Тэрэ колхоздо партийна организациин нүлөөн байхагүй, колхозынь тарилгадаа муугаар бэлдэһэн, үрэһэ хүрэнгэнь сэбэрлэгдээгүй байһан байгаа. Гэбэшье эдэ бүгэдые партийна организаци өөрынгөө суглаан дээрэ нэгэшье хэлсэжэ үзөөгүй, бодото хэмжээнүүдые абаагүй байха юм.

ВКП(б)-гэй Кабанскын айкомой ба соведэй орган «Сталинский путь» гэжэ газетэ (редакторынь нүхэр **В. Тимошина**) коммунистнууд ба түрүү партийна организацинуудай хүтэлбэрилхы үүргые бүри бодотоор харуулна. «Путь социализма» ба «17-й Октябрь» колхозуудай коммунистнууд хабарай тарилгын шиидхэхы участогууд дээрэ хүдэлмэрилжэ, колхозниигуудта тарилгые үндэр дээдэ агротехническэ хэмжээдэ үнгэргэхын жэшээ харуулдаг байгаа. Энээниие тус газетэ алдангүйгөөр тунхаглаа.

Дээрэ дурсагдаһан газетэнүүд түрүү колхозууд ба предприятинуудай дүй дүршэлые үргэнөөр харуулдаг.

Энэ оной апрелиин 27-до «Победа» газетэ болбол сабшалангай газарые саг дээрэнь сэбэрлэхэ тухай асуудал табиһан байна. Өөрынгөө түрүү бэшэг соо «Искра» ба «Гигант» колхозуудай 1945 ондо өөһэдынгөө сабшалангые яажа сэбэрлэһэнэй дүй дүршэлые харуулһан байна. Тус асуудалые энэ газетын табиһанай ашаар, мү[нөө] жэлдэ сабшалан һайжаруулха декадник аймаг соо үнгэргэгдөө.

Хабарай тарилгые богонихон болзор соо ба үндэр дээдэ агро[техническэ] хэмжээндэ үнгэргэхэ ябадал хадаа үндэр баян ургаса абахын гол шухала услови юм. «Победа» ба «Сталинский путь» газетэнүүд хабарай тарилгада бэлэдхэлэй эхилхэһээ хойшо энэ талаар түрүү колхозуудай дүй дүршэлые үргэнөөр тунхагладаг байгаа.

«Победа» газетэ апрелиин 20-ой түрүү бэшэг соогоо трактористнуудай урда байһан бодото зорилгонуудые заажа, хабарай тарилгын амжалтатай дүүргэлтэ имагта тэдэнэрһээ дуллыдаха гэжэ ойлгуулжа үгэһэн байна. Энэ бэшэг болбол трактористнуудай ажал хүдэлмэридэ нилээд нүлөөтэй болоо үгөө. Майн 5-ай номерто тус газетэ тарилгын ябаса тухай мэдээ тунхаглажа, түрүү болохо «Победитель» ба Молотовой нэрэмжэтэ колхозуудые элирүүлжэ гаргаһан байна.

«Сталинский Путь» газетэ хабарай тарилгын үедэ агротехникэ эбдэдэг хүнүүдые эрид большевистскээр шүүмжэлээ. «Красное Знамя» колхоздо тракторна бригадын бригадир Еманоковой оһол ба һула байһан дээрэһээ тракторист Бурлаков гэгшэ 5 га газарые [...] дөөл 5-һаа 10 сантиметр хүртэр гүнзэгытэйгөөр хахалаа. Зарим колхозууд хахалалга борнойлто хоёрой хоорондо нилээд ехэ са[г] үнгэргэжэ газарай хүрьһые хатаа[һан] һан байна. Энэ бүгэдые «Сталинский путь» газетэ өөрынгөө хараан[һаа] һаа гаргаагүй.

Мүн тэрэшэлэн табанжэлэй түсэбые нэбтэрүүлхэ ябадалаар эдэ газетэнүүд нилээд ехэ хүдэлмэри хэнэ. «Победа» газетэ олониитэдэ ойлгосотой ба эли тодо хэлэ[ээр] табанжэлэй түсэб тухай бэшэжэ, табанжэлэй эсэстэ манай ороной ямар болоод байхые харуулна. «Сталинский путь» газетэ табанжэлэй түсэбые аймагай урда байһан бодото зорилгонуудтай холбожо, хабарай тарилгын түсэб дүүр[гэхэ] гэхэ ябадал, үндэр ургаса абахын түлөө тэмсэл гэхэ мэтэ зүйлнүүд мүн лэ табанжэлэй түсэбтэ оро[лсоно] соно гэжэ тодорхойлно.

Эдэ бүхы шухала зорилгонуудһаа гадна тус газетэнүүдэй нюурнууд дээрэ мүн лэ гүрэнэй зөөри үрэ[шэд], өөрынгөө уялгануудта зэм[...] бусаар хандадаг зонууд гэхэ мэтэ эридээр шүүмжэлэгдэдэг. «Сталинский путь» газетэ апрелиин 28-ай номерто аймагай худалдаа-наймаанай эмхи зургаануудта болон предприятинуудта хиналта, шалгалта ба бүридхэлгүй ябадалһаа боложо гүрэнэй кооперативна зөөринүүдые һарнияаһан, үриһэн ушарнуудай бии болоһон тухай тунхаглаа. «12 Декабря» гэжэ олзобориин артель бүридхэлгүй дээрэһээн 78.000 түх[эриг] ригэй сэнтэй зөөри үриһэн байгаа.

«Сталинский путь» ба «Победа» газетэнүүд хадаа аймагай ажалшадтай нягта барисаатай ба ним[...] һээ ажалшан арадай, колхозуудай предприятинуудай байдалые з[...] бөөр харуулдаг. Газетэнүүдэй ямаршье номерто тунхаглагдаһан зүнгнүүдые аймагай ажалшад хүлеэн абажа ажал хүдэлмэриинги зорилго болгодог заншалтай.

Тус газетэнүүд аймагай ажалшан арадай культурна ажаһуудалай хэрэгсэлнүүдые хангаха асуудалай талаар бага хүдэлмэри ябуулна гэжэ хэлэхэ хэрэгтэй. Эдэ дутуунуудаа тус газетэнүүдэй редакторнууд хараадаа абаха уялгатай.

АГИТАЦИОННО НЭБТЭРҮҮЛГЫН ХҮДЭЛМЭРИ УЛАМ ҺАЙЖАРУУЛХА

Б. МУЖАНОВ, ВКП(б)-гэй Яруунын айкомой секретарь.

СССР-эй арадай ажахые һэргээн бодхоохо ба хүгжөөхэ табанжэлэй түсэб баталһантай дашарамдуулан партийна организацинуудай агитационно-пропагандистска хүдэлмэри хэхэ тухай ВКП(б)-гэй ЦК-гэй ба ВКП(б)-гэй Областной Комитедэй тогтоолнуудые гарай хүтэлбэри болгожо, манай аймагай партийна организацинууд бага бэшэ хүдэлмэри хэжэ эхилһэн байна.

Верховно Соведэй нэгэдэхи Сессиин хүдэлмэриин дүнгүүд ба аймагай партийна организацинуудай зорилгонууд гэһэн асуудалые аймагай партийна актив зүбшэн хэлсээд тэрээн дээрэ дүрбэдэхи табанжэлэй түсэб тухай хуулитай аймагай бүхы ажалшадые гүнзэгыгөөр танилсуулха ба энэ гүн ехэ түсэбые дүүргэхэ ба үлүүбшэлэн дүүргэхэ хэрэгтэ тэдэнэрые зоригжуулан элсүүлхэ зорилго партийна организацинуудай үмэнэ табигдаһан байна.

Мүн тэрэшэлэн энэ дүрбэдэхи Сталинска табанжэлэй түсэб соо хараалагдаһан гол зорилгонуудые гүнзэгыгөөр танилсуулхын тула агитколлективүүдэй хүтэлбэрилэгшэдэй кустовой семинарнууд колхозууд, МТС-үүд, предприятинуудаар ба эмхи зургаануудаар болоһон байна.

Шэнэ табанжэлэй түсэб тухай хуулиие нэбтэрүүлэн ойлгуулха хүдэлмэридэ 319 агитаторнууд, тэрэ гоодо 104 коммунистнууд, 156 комсомолецууд ба нютагуудай интеллигентнүүд баталагдаһан байна. Мүнөө аймагай колхозуудта, МТС-үүдтэ предприятинуудта ба эмхи зургаануудаар табанжэлэй түсэб тухай хууляар 1700 хөөрэлдөөн, элидхэлнүүд ба лекцинүүд эмхидхэгдэбэ.

Мүн баһа полевой ба тракторна бригаданuудта, фермэнүүдтэ, улаан булангуудта ба клубуудта табанжэл соо манай республикын, аймагуудай ба колхозуудай ажахын саашадаа хүгжэхэ тухай статьянуудые республиканска болон аймагай газетэнүүдһээ абажа уншагдадаг байна.

Аймагай партийна организаци, колхоз, МТС, предприяти бүхэндэ суглаанууд үнгэргэгдэжэ табанжэлэй түсэб зүбшэн хэлсэгдэһэн байна. Энэ суглаанууд ехэ эдибхитэйгээр үнгэргэгдэжэ, тэрээндэ хабаадагшад өөһэдынгөө хүдэлмэри тушаа эли тодо уялгануудые бэе дээрээ даажа абаһан байха юм.

Табанжэлэй түсэбые гүнзэгыгөөр шудалха 55 кружогууд байгуулагданхай. Энэ кружогуудта хамта 1.135 хүнүүд ябажа табанжэлэй түсэбтэй танилсана. Мүн баһа ВКП(б)-гэй айкомой партийна кабинедтэ консультацинууд ба лекцинүүд эмхидхэгдэһэн байха юм. Аймагай партийна ба советскэ организацинуудай хүтэлбэрилхы хүдэлмэрилэгшэд аймцентртэ ба аймагай олонхи колхозуудаар «Табанжэлэй түсэбэй гол зорилгонууд» гэһэн темээр элидхэлнүүд ба лекцинүүдые үнгэргэһэн байна. Мүн тэрэшэлэн 143 хүн табанжэлэй түсэб тухай хуулиие өөһэдөө шудалжа байна.

Табанжэлэй түсэб тухай хуулитай танилсаха хүдэлмэри аймагай зарим колхозуудаар эрхимээр табигдаһан байна. Жэшээлхэдэ, «Улаан Ярууна» (партийна организациин секретарь Галсанова) ба Молотовой нэрэмжэтэ (партийна организациин секретарь Бандеев) ба бусад колхозуудай партийна организацинууд болбол табанжэлэй „түсэб тухай хуулиие нэбтэрүүлэн ойлгуулха талаар ехэхэн хүдэлмэри хэбэ.

«Улаан Ярууна» колхозой партийна организаци болбол табанжэлэй түсэб тухай хуулиие шудалха кружогуудта бүхы колхозниигуудые хабаадуулһан байха юм. Агитколлективэй эрхим агитаторнууд Банчиков, Белобородов, Ширабон гэгшэд 8—8 хөөрэлдөөнүүдые үнгэргэбэ.

Мүн баһа шэнэ табанжэлэй түсэб дүүргэхэ ба үлүүлэн дүүргэхын түлөө социалистическэ мүрысөөн энэ колхозой членүүдэй дунда эршэмтэйгээр дэлгэрһэн байна. Мүрысөөндэ оролсоһон колхозойхид аймаг соогоо эгээл түрүүлжэ, хабарай тарилгын түсэб майн 20-до дүүргэбэ. 533 гектар тариха аад, 539 гектар тарижа ВКП(б)-гэй айкомой ба аймагай гүйсэдхэхэ комитедэй дамжуулгын Улаан туг абаһан байха юм. Тракторист нүхэр М. Белобородов болбол колесно трактораар халаан соогоо 3,6 гектарай орондо 9,6 гектар элдүүрилжэ, стахановска ажалай үльгэр жэшээ харуулна.

Сталинска табанжэлэй түсэбөөр зоригжон үдэр бүри ажалай үндэр бүтээсэнүүдые туйлажа байһан стахановецуудай тоо манай колхозуудаар ба МТС болон предприятинуудаар үдэр ерэхэ тудам олошорно.

Карл Марксын ба Молотовой нэрэмжэтэ колхозууд майн 25-да орооһото культурын тарилга дүүргэбэ. Мүнөө эдэ түрүү колхозууд эртын парта ороод, мүн техническэ ба тэжээлэй культурануудай тарилга хэжэ байна.

Манай бүхы агитационно-нэбтэрүүлгын хүдэлмэринүүд саашадаа ехэхэн һайжаруулагдаха ёһотой. Манай партиин шиидхэхэеэ байгаа зорилго хадаа айхабтар ехэ байхэ бүринь партийна организацинуудай зүгһөө олониитын дунда ябуулагдаха политическэ хүдэлмэриин үдхашанар бүри ехэ болоно.

Партийна организацинууд болбол СССР-эй арадай ажахые һэргээн бодхоохо ба хүгжөөхэ табанжэлэй түсэб тухай хуулиие ажалшан арадта үргэнөөр ойлгуулха, шэнэ табанжэлэй түсэбые дүүргэхэ ба үлүүлэн дүүргэхын түлөө тэмсэлдэ бүхы хүнүүдые элсүүлхэ ёһотой. Гэбэшье, зарим партийна организацинууд энэ хүдэлмэриие тон хангалтагүйгөөр эмхидхэһэн байна. Жэшээлхэдэ, Кировэй нэрэмжэтэ «17 партконференци» колхозуудай партийна организацинууд болбол табанжэлэй түсэб тухай хуулиие нэбтэрүүлэн ойлгуулха талаар өөдтэй юумэ хэнэгүй. Табанжэлэй түсэб тухай хуули гүнзэгыгөөр нэбтэрүүлэн ойлгуулхын орондо миил газетэһээ уншаад хизаарлаһан байна.

Эдэ колхозуудта эмхидхэгдэһэн кружогууд ба мүн партийна организациин агитаторнууд юушье хэнэгүй. Полевой стануудта ба вагончигуудта табанжэлэй түсэб дүүргэхын түлөө уряалһан лозунг, плакат болон диаграмманууд байдаггүй байна. Тиимэһээ эдэ партийна организацинууд болбол өөһэдынгөө хүдэлмэриие эрид һайжаруулжа агитационно-нэбтэрүүлгын хүдэлмэриие үргэн далайсатайгаар ябуулха уялгатай.

Энэ хүдэлмэриие богонихон болзорой кампани гэжэ болохогүй байна. Энэ хүдэлмэри болбол энээнһээ хойшо манай партиин эрхилхэ агитационно ба пропагандистска хүдэлмэриин тон шухала нэгэн хубинь мүн болоно.

Колхозно центрнүүдые культурна ба болбосон болгожо байна

Сэлэнгын аймагай Зүй-һүтэйн сомоной Куйбышевэй нэрэмжэтэ колхозой членүүд колхозойнгоо центрые шэнэдхэн табихые хараалһан колхозой правлениин түсэбые бүгэдынгөө суглаан дээрэ баталһан байна. Энэ түсэбэй ёһоор ехэхэн лэ хүдэлмэри хэгдэхээр хараалагдана.

Тус колхозой барилгын бригада (бригадирынь Баторов Д) 26 үдэрэй турша соо электростанци барижа дүүргээд, колхозойнгоо шэнэ центртэ 10 шахуу гэр байра табяад, мүнөө Октябриин Социалистическэ революциин 29-дэхи жэлэй ойдо колхозойнгоо клуб барижа дүүргэхэнь.

Мүн Юрөөгэй сомоной Карл-Марксын нэрэмжэтэ колхозойхид 200 хүнэй һууритай клуб шэнээр барижа захалаа. Энэ клубай дэргэдэ радиоузел, библиотекэ ба уншалгын зал байха юм.

Тэрэшэлэн электростанциин барилга дүүргэгдэхэеэ байна. Эдэ станци колхозниигуудай гэрнүүдые гэрэлтүүлхэһээ гадна тээр[им] ябуулха юм.

Доодо-Бүхэнэй Кировэй нэрэмжэтэ колхозойхид колхозойнгоо центр культурна ба болбосон болгохын түлөө 5 хүнһөө бүридэһэн барилгын бригада хабар хада [эмх]идхэһэн байха юм. Тус бригадынхид (бригадирынь Батуев [...]) 250 һууритай клуб барижа модо зөөжэ дүүргэбэ. Мүнөө колхозойнгоо столово шадабаритай зохидоор барижа дүүргэ[ээд] клубай барилгада орохоо байна. Мүн баһа электростанци барихаар хараалагданхай. Клубайнь һууриие тойроод элдэб жэмэстэ модонууд таригданхай. Колхозниигууд гэр бүхэнэйнгөө газаа элдэб модонуудые һуулгаад, гэр бүриингөө хоёрондо хашаа харша барижа дүүргэжэ байна.

Лубсан РИНЧИНО.

...жэлэй түсэбые дүүргэхын ба үлүүлэн ...гэхын түлөө социалистическэ мүрысөөн

...ДЭЭРЭ: Гүрэнэй заводой модошо дархан нүхэр В. Егоров ...и даалгабарие 460—470 процент дүүргэжэ байна.

И. Красавцевай фото.

...н хэнтэй мүрысэнэб?

Жэлэйнгээ даалгабари болзорһоо урид дүүргэбэд

...Удын түмэр замай деподо ...и Сталинска табанжэлэй ...дүүргэхын ба үлүүлэн ...н түлөө социалистическэ ...тус тус хүдэлмэришэдэй ...улам үргэнөөр дэлгэржэ

...мүрысөөндэ инструментальна ...слесарь нүхэр Калинкин ...бүтээсын эрхим жэшээ ха-... Тэрэ хадаа жэлэйнгээ ...рние табан һарын турша ...процент дүүргээ. Мүн це-...ршэ дархан нүхэр Пово-... жэлэйнгээ даалгабари 127 ...дүүргэбэ. Гадна депогой ...кка цехын токарь нүхэр ...бэлэдхэлэй цехын сле-...р Барчеев ба токарь нүхэр ...гшэд мүн лэ жэлэйнгээ ...ин программые болзорһоо ...ргэбэ.

...Удын депогой машини-стнууд дүрбэдэхи Сталинска табанжэлэй түсэбые дүүргэхын түлөө шууд сэхээр тэмсэжэ, үдэрһөө үдэртэ ажалай бүтээсые дээшэлүүлнэ.

Үнгэрэгшэ һарада депогой ахалагша машинист нүхэр Вердин үндэр бүтээсэ туйлаба. Паровозойнгоо гүйлгые сүүдхэ соо дунда жэшээгээр 398 километр хүргэһэн ба 3929 килограмм түлишэ арбилһан байна.

Комсомольско-залуушуулай паровозой машинист нүхэр Багинский паровозойнгоо гүйлгые 383 километр хүргэжэ, үнгэрэгшэ һара соо 1532 килограмм түлишэ арбилба.

Орденто ахалагша машинист нүхэр Соседенко ба пассажирска паровозой машинист Поппель гэгшэд мүн лэ ажалай бүтээсын үндэр жэшээнүүдые харуулаа.

БОМШТЕЙН.

Мүрысөөндэ илаһан бригада

...Удын түмэр замай стан-...дэхи вагон заһабарил-...пунктын бригадануудай ...социалистическэ мүрысөөн ...алайсатайгаар дэлгэрһэн ...мүрысөөндэ нүхэр Мед-... комсомольско-залуу-...бригада оролсон, ажалай ...амжалтануудые туйлажа ...э бригада болбол июниин 1-эй мэдээгээр жэлэйнгээ түсэб 124 процент дүүргэжэ, түрүү һуури эзэлбэ.

Бригадын эрхим стахановецууд нүхэд Митрохин, Михайлова гэгшэд даалгабаряа 200—250 процент дүүргэжэ, хододоо һайн жэшээ харуулдаг юм. Энэ бригадынхид туйлаһан амжалтануудаараа һанаагаа амарангүй ажалайнгаа бүтээсые үдэрһөө үдэртэ дээшэлүүлжэ байна.

Галуута-нуурай шулуун нүүрһэнэй шахтда

Сталинска табанжэлэй тү-... жэлэй түсэбые болзор-...рид дүүргэхын түлөө шу-...рһэшэдэй Бүхэсоюзна со-...ческэ мүрысөөндэ оролсо-...й республикын Галуута-...шахтын коллектив болбол ...й табан һарын түсэбые ...эй үдэр үлүүлэн дүүргэ-...

...тын коллектив болбол ...правительствын уряалда харюу болгон түсэбһөө гадуур 1400 тонно шулуун нүүрһэ Эхэ оронойнгоо ажаүйлэдбэриин предприятинуудта бэлэг болгон үгэбэ.

Мүнөө Галуута-нуурай шулуун нүүрһэнэй шахтын коллектив шэнэ Сталинска табанжэлэй түрүүшын хахад жэлэй түсэбые саг болзорһоонь урид үлүүлэн дүүргэхын түлөө улам эршэмтэйгээр тэмсэжэ байна.

...рмонголлестрестын предприятинууд

...шкын ой модоной ажа-...ин бүхы коллективүүд ...и Сталинска табанжэлээр ...н харюусалгата зорилгые ...н түлөө эршэмтэйгээр ...Энээнэй ашаар «Бурмон-...» болбол май һарада ...хэлэй түсэбые 148 про-... шэрэлгын түсэбые 160 ...дүүргэһэн байна.

...хабаатай предприяти-...нда өөһэд хоорондоо со-...ческэ мүрысөөнэй договор ...Хандагатайн, Шулуутай, ...лесопунктнуудай коллек-...болбол үнгэрһэн май һара ...нэ һайнаар хүдэлмэри-...утайн леспромхозой кол-...одо бэлэдхэлэй май һа-...е 152 процент дүүргэ-... Тиихэдэнь, Ээрын пункт-...ктив модо бэлэдхэлэй ...74 процент дүүргэһэн бай-ха юм. Теэд һүүлэй үедэ шулуутайнхид ээрэнхидые хүсэхын түлөө эршэмтэйгээр тэмсэнэ.

Мүнөө үдэрэй байдалаар бүхы мехлесопунктнуудай ба леспромхозуудай дунда Ээрын пунктынхид түрүүлэн ябана. Мүн тэрэшэлэн Байгалай леспромхозой коллектив (директорынь Петухов) модо урадхуулгын сезоной түсэбые дүүргэжэ, модо урадхуулагшадай коллективүүдэй дунда түрүүлэн ябана.

Энэ коллективтэй мүрысэһэн Сэлэнгын аймагай модо урадхуулгын партинууд өөһэдынгөө хүдэлмэри дээрэ һайн амжалтануудые туйлаа.

Мүнөө «Бурмонголлестрестын» бүхы коллективүүдэй дунда шэнэ Сталинска табанжэлэй түрүүшүүлэй республиканска Хүндэлэлэй Доскада бэшүүлхын түлөө тэмсэл шэнэ долгёор дэлгэрбэ.

Механическа заводто

...механизациин системын ...механическа заводой кол-...болбол үнгэрһэн май һара ...бэриингөө түсэбые 100 ...дүүргэһэн байна. Гэбэшье ...й коллектив болбол үй-...н гаргаха ёһотой бүхы ...үгэжэ шадаагүй байна. ...эдэ үргэн хэрэглэлэй эд хэрэгсэлнүүдые гаргаха талаар түсэбөө дүүргээгүй юм.

Механическа ба шудхалгын цехын коллективүүд өөһэд хоорондоо эмхидхэһэн социалистическэ мүрысөөнэй договортой байһан аад, тэрээнээ мүнөөдэр хүртэр шалгаагүй байна.

Хабарай тарилгада—хамаг хүсэеэ!

МТС-үүдэй МҮРЫСӨӨН

Тракторна хүдэлмэриин жэлэй түсэбэй дүүргэлтэ тухай

БМАССР-эй газартаряалангай министерствын мэдээн

1946 оной июниин 1.

МТС-үүд	Дүүргэлтэнь (процентээр)	Нэгэ условно тракторааар элдүүрилһэниинь (гектараар)
Сүхын	83,1	193,7
Саянтын	66,6	149,2
Сэлэнгын	62,6	139,8
Жиримскэ	60,1	101,9
Хэжэнгын	[illegible]2	107,0
Курбын	58,9	122,1
Кыренскэ	56,3	103,4
Кабанскын	52,7	99,2
Сэлэндүмын	50,3	98,7
Иволгын	50,0	107,2
Б-Кударын	47,5	102,5
Бургалтайн	47,3	110,2
Хонхолойн	47,0	85,1
Суулгын	46,8	84,8
Хорниин	41,7	76,8
Итанцын	46,3	64,5
Баргажанай	46,3	68,3
Чесанын	45,9	69,6
Түнхэнэй	45,4	102,6
Һорниин	45,0	65,8
Үдын	45,0	80,6
Тимлюйскэ	43,3	74,3
Үшөөтэйн	42,9	81,3
Ново-Брянскэ	41,5	77,5
Тарбагатайн	41,2	81,8
Сагаан-усанай	40,3	81,3
Эгэтын	39,5	60,2
Бичурын	38,8	81,4
Ехэ-Куналейн	37,5	76,6
Гашейн	37,3	74,0
Закаменай	36,3	43,4
Онинo-Ключевскэ	36,1	61,8
Хамнигадайн	35,9	83,9
Бага-Куналейн	32,9	66,3
Кяхтын	26,9	51,9
Куйтунска	20,2	29,7
хамта	37,8	75,2

Республикын МТС-үүдэй дунда дэлгэрһэн социалистическэ мүрысөөнэй июниин 1-нэй дүнгөөр Сүхын ба Саянтын МТС-үүд түрүү һуурияа эзэлжэ ябаһаар. Мүнөө эдэ хоёр МТС-үүд республика соогоо түрүү һуури эзэлхын түлөө тус тустаа тэмсэжэ байна. Хэниинь илагшааб?

Майн 20-ой мэдээгээр зургаадахи һуурида ябаһан Сэлэнгын МТС мүнөө 3-дахи һуурида гараба. Энэ болбол тус МТС-эй коллективэй дунда социалистическэ мүрысөөн бүри үргэдэжэ ажалай бүтээсын эрид дээшэлүүлэгдэһэн ябадалые харуулна.

Мүн Жиримскэ, Хэжэнгын, Курбын МТС-үүдэй тракторна хүдэлмэриин дүүргэлтэ муу бэшээр ябана. Гэхэтэй хамта, Куйтунска МТС республика соогоо хожомдоһоор. Энэ МТС июниин 1-эй мэдээгээр тракторна хүдэлмэриин түсэбые оройдоол 20,2 процент дүүргэһэн байна.

Энэ болбол МТС-эй олонхи тракторнууд муу заһабарилагдаһан ба тэрээнэй хойноһоо техническэ харууһа хэхэ гуримые сахидаггүй ба МТС-эй дирекциин мүн ахалагша механигай зүгһөө тракторна бригадануудта болон трактористнуудта бодото туһаламжа хүргэгдэдэггүй байһыень гэршэлнэ. Тиимэһээ ВКП(б)-гэй Баргажанай айкомой секретарь нүхэр Борисов ба аймагай гүйсэдхэхэ комитедэй түрүүлэгшэ нүхэр Эрдынеев гэгшэд тус МТС-эй хүдэлмэридэ эрид хубилалта хэхэ ёһотой.

Мүн Кяхтын, Бага-Куналейн, Хамнигадайн МТС-үүд гээгдэжэ ябана.

Эдэ гээгдэжэ ябаһан МТС-үүд дутуунуудаа шууд усадхаха ёһотой.

Тарилгын хүдэлмэридэ хайша хэрэг хандана

ХОРИ. (Телефоноор абтаба.) Калининай нэрэмжэтэ хүдөө-ажахын артелиин поли дээрэ ажаллажа байһан Үдын МТС-эй 3 колесно тракторнууд хабарай тарилгын эхилхэһээ хойшо оройдоо 114 гектар газар элдүүрилһэн байна. Мүн тэрэшэлэн энэ тракторна бригада 235 гектар пар хахалха түсэбтэй аад, мүнөө хүртэр нэгэшье гектар хахалаагүй.

Эршэмтэй ажалай орондо энэ бригадын трактористнар хабарай тарилгын хүдэлмэридэ хайша хэрэг хандажа, хүдэлмэриин халуун үе соо хэды олон хоногоор трактораа заһабарилжа, ажаллангүй байһан ушарнууд олон бии. Жэшээлхэдэ, тус бригадын тракторист нүхэр Хабибулин гэгшэ 3,8 га хахалха нормотой байһан аад, 0,55 га хахалжа, үдэрэйнгөө даабарие арай гэжэ 35 процент дүүргэхэһээ гадна, тракторайнгаа горючие арбилжа шадангүй, 170 килограмм бензин үлүүлэн гаргашалһан байна. Хабарай тарилгын шиидхэхы үе соо трактораа эмдэжэрхёод, хүдэлангүй байһан байна. Мүн тракторист Юсумзянов гэгшэ нормоёо 37 процент дүүргэһэн аад, 51 килограмм бензин үлүүлэн галдажархёод, бүхэли 25 үдэртэ ажаллаагүй юм. Тэрэшэлэн трактористнууд Очирова — 281 килограмм, Бахрушева — 128 килограмм бензин үлүүлэн галдаһан байха юм. Энэ бригадынхид хамтадаа 6 центнер 43 килограмм бензин галдаһан байна. Энэ ушар юунһээб гэхэдэ, трактор заһабарилгые муугаар үнгэргэһэн, трактористнууд өөрынгөө хүдэлмэридэ хайша хэрэг хандаһан ба МТС-эй дирекциин болон ахалагша механик нүхэр Машановай туһалдаггүй ушарһаа гэжэ ойлгогдоно гээшэ. Гэбэшье, эдэ зэмэтэндэ мүнөө хүртэр хэмжээ абтадаггүйнь гайхалтай байна.

Ц. ГАРМАЕВ,
„Б-М. Үнэнэй" тусхай корреспондент.

Эртын пар хахалалгые таһалдуулжа байна

Эртын пар гээшэ полиие буртаг үбһэнһөө сэбэрлэхэ, газарай хүрьһэндэ шииг нойто байгуулхада ехэхэн үүргэтэй юм. Пар дээрэ хэһэн тарилгын үндэр ургаса үгэдэг байһаниинь олон жэлэй дүршэл дээрэһээ тодоор элирэнхэй. Тиимэһээ эртын пар хахалалга хадаа саг болзор соонь, эрхим шанартайгаар үнгэргэгдэхэ ёһотой.

Гэбэшье, Хорниин аймагай колхозууд эртын пар хахалалгые хангалтагүйгөөр ябуулжа байна.

Майн 25-ай мэдээгээр аймагай бүхы колхозууд оройдоо 675 гектар эртын пар хахалаа. Зарим колхозууд пар хахалжа эхилһэншье һаа, хүдэлмэреэ һайнаар ябуулнагүй. Жэшээлхэдэ, Ждановай нэрэмжэтэ колхоз мүнөө оройдоо 33 гектар элдүүрилээ. Мүн Шмидтын нэрэмжэтэ колхоз арайхан гэжэ 30-аад гектарта хүргөөд байха юм.

Олонхи колхозуудай правлениин ба партийна организациин тарилгаһаа сүлөө гараһан колхознигуудай, морин, плуг, МТС-үүдэй тракторнуудые пар хахалалгада табиха шухала зорилгоо мартажархиһан байна. Мүнөө болтор „Пламя", „Гигант", „Победа" колхозууд эртын парта үшөө ороогүй байһаар.

Эртын парые хангалтагүйгөөр ябуулжа байһан аймагай газартаряалангай таһаг мэдэбэшье, энээниие шамдуулха тушаа ямаршье хэмжээ-ябуулганuудые хараалаагүй һууха юм.

Ушар иимэһээ үндэр ургаса хуряалгада эгээл ниимэ шухала эртын парта харюусалгагүйгөөр хандажа байһан хүнүүдтэ хатуу шанга хэмжээ абаха ёһотой.

(Манай собкорһоо)

Уялгаяа дүүргэнэ

Сэлэнгын аймагай Жаргалантын сомоной Тельманай нэрэмжэтэ колхозой эрэгтэй эмэгтэй колхознигууд хабарай тарилгын бүхы хүдэлмэриие богонихон болзор соо үндэр шанартайгаар дүүргэхэбди гэжэ уялга абаһан байгаа.

Тиин түсэбэй ёһоор хараалагдаһан болзор соо тарилгынгаа бүхы хүдэлмэриие һайн шанартайгаар дүүргэжэ, аймаг соогоо түрүү һууринуудай нэгые эзэлһэн байна. Тарилгын үедэ 1 тракторна, 3 таряаназажалай, 1 комсомольско-залуушуулай бригаданууд хүдэлмэрилһэн байна. Эдэнэй дунда таряан ажалай эхилхэһээ хойшо түрүү һуури эзэлжэ ябаһан таряан ажалай № 1 бригада (бригадирынь Д. Раднаев) социалистическэ мүрысөөндэ илажа гараал, колхозой правлениин ба партийна эхин организациин дамжуулгын Улаан туг абаһан байна. Энэ бригадын членүүд нүхэд Д. Бадмацыренов, Д. Сондуева, С. Найданова, Б. Дампилова, Д. Балданов, Б. Аюшеева ба бусад нормоёо үдэр бүри 125—130 процент дүүргэжэ байгаа. Энэ бригадынхид 158 гектар хахалха түсэбтэй аад, 191 гектар хахалжа, нормоёо 121 процент дүүргэбэ. Мүнөө энэ бригадынхид пар хахалалгын хүдэлмэридэ эршэмтэйгээр хүдэлмэрилжэ улаан тугаа гартаа бариһаар байна.

(Манай собкорһоо)

Тарилгаа дүүргэбэ

БИЧУРА, июниин 1-эй мэдээгээр Круминай нэрэмжэтэ колхоз (правлениинь түрүүлэгшэ нүхэр Дерявин) эртын ороһото культурануудай тарилгын түсэб 104 процент дүүргэбэ. Мүн баһа Бодонгуудай сомоной Ленинэй нэрэмжэтэ ба Молотовой нэрэмжэтэ колхозууд тарилгаа дүүргэбэ.

РЕДАКЦИДА ЕРЭҺЭН БЭШЭГҮҮДҺЭЭ

ДАРЫ ХЭМЖЭЭ АБАХА

Сэлэнгын леспромхоз 1946 оной модо бэлэдхэхэ ба шэрэхэ түсэбөө 103 процент дүүргээд, модо урадхуулха хүдэлмэреэ графигай ёһоор ябуулжа байна.

Сталинска табанжэлэй түсэбые дүүргэхын ба үлүүлэн дүүргэхын түлөө социалистическэ мүрысөөн үргэнөөр дэлгэрүүлэгдээ. Ажалай эмхидхэл зүбөөр табигдаһан ба салин хүлһэ хэһэн хүдэлмэриин жэшээгээр түлэгдэдэг юм. Коммунистнууд ба комсомолецууд ажал хүдэлмэри дээрэ түрүү һуури эзэлжэ ябадаг. Түрүү стахановецуудай дүй дүршэл үргэнөөр дэлгэрүүлэгдэжэ байдаг юм. Эдэ бүгэдэ хэмжээ-ябуулгануудай ашаар модо урадхуулга дээрэ ажалай бүтээсэ үнгэрэгшэ жэлэйхиһээ 40—50 процентээр дээшэлээ.

Сэлэнгын леспромхоздо Үдэнгын участок (начальнигынь нүхэр Рябова, техрорук нүхэр Казанкин) түрүү һуури эзэлжэ ябана. Тэдэнэр модо уһанда мухарюулан унагааха хүдэлмэреэ болзорһоо урид дүүргээд, модо урадхалгынгаа хүдэлмэри графигай ёһоор эршэмтэйгээр ябуулжа байна.

Гэбэшье, тус леспромхозой Оронгын участок бэшэ участогуудһаа гээгдэнги ябана. Юуб гэхэдэ энэ участогта Сэлэнгын аймагһаа түсэбэй ёһоор 131 хүн хүдэлмэрилхэ аад, зүбхэн 49 хүн хүдэлмэрилнэ. Илангаяа Үбэр Зөөхэйн, Зүй Сүтэйн, Загастайн сомоной колхозууд ба Галуута-нуур гэжэ поселогһоо хүдэлмэришэдые эльгээнэгүй. Энээн тухай аймгүйсэдкомой ба ВКП(б)-гэй айкомой шиидхэбэри хэдэнтэ гараһан байбашье, аймгүйсэдкомой ажаүйлэдбэриин ба мобилизационно таһаг дурсагдаһан шиидхэбэринүүдые бэелүүлхын түлөө тэмсэдэггүй байна.

Модо урадхуулгын хүдэлмэришэдэй эдеэ хоол тон муугаар эмхидхэгдэһэн байха юм. Леспромхозой ОРС-ын начальник нүхэр Вставский модо урадхуулгын үедэ хүдэлмэришэдэй эдеэ хоолые эрхимээр эмхидхэхэ хэрэгые бэлэдхэлгүйгөөр угтаһан байна. Тиимэһээ мяха, загаһа ба һү гэхэ зэргын продуктаар дутамаг байха юм.

Нүхэр Вставский өөрынгөө аппарадай олон тоото хүдэлмэрилэгшэдые энэ шухала хэмжээ-ябуулгада эльсүүлхын орондо, тэдэнэй жаяг заршамые бури унагааһан байха юм. 1946 оной январиин 1-һээ эхилээд 4 һарын турша соо ОРС-ын шатаар 42.000 түхэриг урилтэ хэгдэһэн байна.

Ушар иимэһээ модо урадхалгын ажалые хүдэлмэришэдөөр гүйсэд хангаха ба хүдэлмэришэдэй эдеэ хоол һайнаар эмхидхэхэ шухала хэмжээ дары абажа, энэ тон шухала хэмжээ-ябуулгада һаад хэжэ байһан нюурнуудта шанга зэмэ хүртөөхэ зайлашагүй болобо.

Б. ЦОКТОЕВ, ВКП(б)-гэй Сэлэнгын айкомой инструктор.

Ажаүйлэдбэриин коллективүүд

Республикын загаһанай ажаүйлэдбэриин коллективүүд шэнэ табанжэлэй түрүүшүүлэй хүндэлэлэй доскада бэшүүлхын түлөө эршэмтэйгээр тэмсэнэ.

Майн 30 болтор республикын загаһанай ажаүйлэдбэриинхид табан һарынгаа түсэбые 129,1 процент дүүргэһэн гэхэ гү, түсэбһөө гадуур 4.082 центнер эрхим шанартай загаһа гүрэндөө тушааһан байна.

МҮРЫСӨӨН ТУХАЙ ХӨӨРЭЛДӨӨН

Һаяхан манай газетын корреспондент ВКП(б)-гэй Зэдын айкомой секретарь нүхэр Будаевтай тус аймагай колхознигуудай, МТС-үүдэй тракторист, комбайнернуудай болон бүхы хүдэлмэришэдэй Сэлэнгын аймагай ажалшадтай батлаһан социалистическэ договорые ямараар дүүргэжэ байһан тухай телефоноор хөөрэлдэһэн байна.

Тэрээн тухай дооро толилогдобо:

Улан-Удэ. Танай аймаг тарилгын түсэб хэды процент дүүргээд байнаб?

Зэдэ. Июниин 1-эй мэдээгээр яровой культурануудай тарилгын түсэб 75,9 процент дүүргэгдээд байна.

Улан-Удэ. Колхоз хоорондохи социалистическэ мүрысөөндэ ямар колхоз түрүүлэнхэйб?

Зэдэ. Кагановичын нэрэмжэтэ колхоз аймаг соогоо эгээл түрүүлэн ороһото культурын тарилгые дүүргэжэ, ВКП(б)-гэй айкомой ба аймагай гүйсэдхэхэ комитедэй дамжуулгын Улаан туг барижа байна.

Улан-Удэ. Аймаг соо ороһото культурануудай тарилгые дүүргэһэн колхозууд олон гү?

Зэдэ. Июниин 1-эй мэдээгээр аймагай 17 колхозууд барандаа шахуу ороһото культурын тарилгые дүүргээд, мүнөө тэдэнэй 13-ниинь бүхы культурануудай тарилгые дүүргэһэн байна.

Улан-Удэ. Тарилгые аймаг соогоо түрүүлэн дүүргэһэн колхозуудта ямар колхозуудые тэмдэглэжэ болохо байнаб?

Зэдэ. Аймагай гүйсэдхэхэ комитет ба ВКП(б)-гэй айкомой дамжуулгын Улаан туг абаха нэгэдэхи кандидат Сталинай нэрэмжэтэ; хоёрдохи кандидат—Гэгээтын сомоной Ленинэй нэрэмжэтэ колхозууд болоно. Эдэ колхозууд бүхы тарилгын түсэб үлүүлэн дүүргээ.

Улан-Удэ. Тарилгаа дүүргэһэн колхозууд юу хэжэ байнаб?

Зэдэ. Эртын пар хахалжа байна.

Улан-Удэ. Машинно-тракторна станцинуудтнай ямараар хүдэлмэрилнэб?

Зэдэ. Үшөөтын МТС түрүүлжэ ябана. Энэ МТС условно трактор бүхэнөөр июниин нэгэн болтор 88 гектар элдүүрилжэ, жэлэй түсэбые 42,9 процент дүүргэһэн байна. Сагаан уһанай МТС условно трактор бүхэнөөр 80,6 гектар элдүүрилжэ, жэлэй түсэб 40,3 процент дүүргэһэн ба хабарай тракторна хүдэлмэринүүдэй түсэб 117 процент дүүргээ. Манай МТС-үүд тракторна хүдэлмэриин дүүргэлтээр нэгэ бага хожомдожо ябана. Теэд, ВКП(б)-гэй айком ба аймгүйсэдком болбол эдэ МТС-үүдэй хүдэлмэриие эрид һайжаруулха тушаа хэмжээнүүдые абаһан байна.

Улан-Удэ. МТС-үүдэй эрхим бригаданууд тухай хэлэжэ үгыт?

Зэдэ. Сагаан уһанай МТС-эй нүхэр Л. Лучининай тракторна бригада условно трактор бүхэнөөр 285 гектар элдүүрилжэ, хабарай тракторна хүдэлмэринүүдэй түсэбые 125 процент дүүргэхэ зуураа 634 килограмм горючи арбилһан байна.

Улан-Удэ.—Бүхы тарилгаа хэзээ дүүргэхэтнайб?

Зэдэ. Ороһото культурын тарилга юрэнхыдөө дүүрэһэн байна. Бусад культурануудай тарилгые июниин 5-да аймаг соогоо сүм дүүргэхэ байнабди.

Улан-Удэ. Сэлэнгын аймагтай батлаһан договороо дүүргэхын түлөө ямар хэмжээнүүдые абаһан байнат?

Зэдэ. Дүрбэдэхи табанжэлэй түрүүшын хабарай тарилгые агротехническэ богонихон болзор соо, эрхим шанартайгаар дүүргэжэ, үндэр баян ургаса хуряахын түлөө социалистическэ мүрысөөе аймагай бүхы колхозуудай ба МТС-үүдэй хоорондо болон мүн колхознигуудай ба МТС-үүдэй хүдэлмэрилэгшэдэй дунда үргэнөөр дэлгэрүүлээбди.

Улан-Удэ. Колхоз, МТС-үүдэй, мүн бригада, колхозник, трактористнуудай дунда дэлгэрһэн социалистическэ мүрысөөнэй ябаса ямараар шалгагдадаг бэ?

Зэдэ. Колхоз, МТС хоорондын мүрысөөн 5 хоноод лэ, колхознигууд болон тракористнуудай дундахи мүрысөөнэй дүнгүүд үдэр бүри шалгагдадаг байна. Мүн колхоз, бригада бүхэндэ мүрысөөнэй доска байгуулагданхай.

Улан-Удэ. Аймагай ажалшадай дунда агитационно-ойлгуулалгын хүдэлмэри ямараар табигдаһан байнаб?

Зэдэ. Агитационно-ойлгуулалгын хүдэлмэри колхознигууд ба хүдэлмэришэдэй дунда урда урдынхиһаа улам эршэмтэйгээр ябуулагдана. Шэнэ Сталинска табанжэлэй түсэб тухай хуулитай аймагай бүхы ажалшад танилсажа байна.

ВКП(б)-гэй Зэдын айкомой секретарь нүхэр Будаевтай манай корреспондентын хэһэн хөөрэлдөөн энээгээр дүүрэбэ.

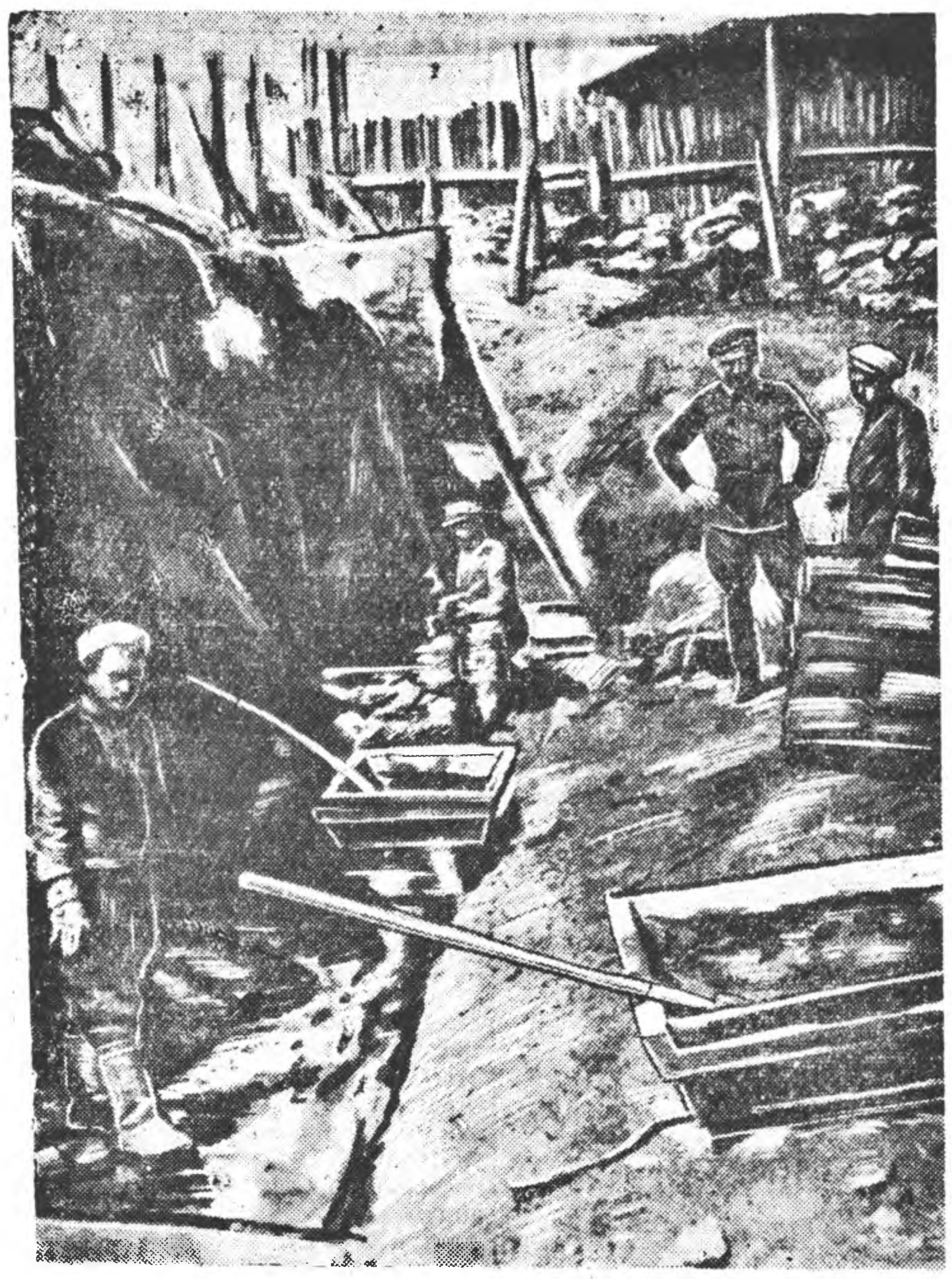

Ленинэй орденто Бурят-Монголой гүрэнэй хүгжэмтэ драмын театр Улан-Удэ городто баригдажа эхилбэ. Барилгын хүдэлмэришэд хадаа театрые саг болзорһоонь урид барихын түлөө тэмсэжэ байна.
ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Тэрэ театрын һуури табигдажа байһаниинь харанат. И. Красавцевай фото.

МАНАЙ РЕСПУБЛИКЫН ҺОНИН

Улаан туг барюулагдаба

Сталинска табанжэлэй түсэбые советскэ арад зон болбол айхабтар ехэ дэбжэлтэтэйгээр хэрэг дээрэнь бэелүүлжэ захалаа.

Улан-Удын Горпромсоюзай системын олзобориин артельнүүдэй коллективүүд табанжэлэй түрүүшын жэл болохо 1946 оной даалгабарие уридшалан дүүргэжэ, республикынгаа арад зондо үргэн хэрэгсэлэй эд бараае түсэбһөө гадуур элбэг дэлбэгээр үгэхөө хүсэжэ хүдэлмэрилнэд.

Июниин нэгэнэй мэдээгээр тус системын „Красный-транспортник" гэжэ олзоборииин артелиин коллектив энэ жэлэйнгээ түрүүшын хахадай түсэбые хүсэд дүүргэжэ түрүү һуури эзэлбэ. Горпромсоюзай президиум энэ амжалтануудыень тэмдэглэжэ, июниин 2-ой үдэр тус артельдэ дамжуулгын Улаан туг барюулһан байна.

Мүн тэрэ үдэр СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй үмэнэһөө Пригородно районой Ажалшадай Депутадуудай Соведэй түрүүлэгшэ нүхэр Овсянов артелиин 12 стахановецуудта „1941—1945 онуудта Эсэгэ ороноо хамгаалгын дайнда хэһэн габьяата ажалай түлөө" гэһэн медальнуудые барюулһан байна. Тэдэнэй тоодо нүхэд Герасимов, Дульский, Коноваленко ба бусад оролсоно.

Н. Богданова.

Заводой түрүүшүүл

Паровозо-бүтээлгын заводой кузнечнэ цехын эрхим түмэршэ дархан нүхэр Пиваков үдэр бүхэндэ даалгабаряа 350—400 процент дүүргэдэг дээрэһээ майнгаа даалгабари 362 процент дүүргэбэ.

Мүн электросварщигууд нүхэд Петренко, Касахачко гэгшэд хүдэлмэридөө оролдосотойгоор хандадаг байна. Эдэ хоёрой үдэр бүриинь бүтээсэ 400 процентһээ доошо бэшэ байдаг.

Дээрэ дурсагдаһан нүхэдэй түрүү жэшээгээр токарьнууд нүхэд Жданов, Катаненко, строгальщегүүд нүхэд Грешнева, Касимов гэгшэд хүдэлмэрилжэ мүн тиимэ амжалтануудые туйланад.

Соцгородок культурна ба болбосон болгогдоно

Паровозо-бүтээлгын заводой соцгородогой дэргэдэхи паркда 1946—47 онуудай туршада арбан мянган элдэб янзын модод таригдаха байна. Мүнөө нүхэр Гераскинай хүтэлбэрилдэг бригада энэ хүдэлмэрие һайнаар хэрэг дээрэнь бэелүүлжэ байна.

Гадна тус заводто энэ жэлдэ шэнэ бани баригдаха юм.

Хүндэтэ һуури эзэлбэ

Шатарай талаар мастерай кандидат нүхэр Мурзин манай республикаһаа Свердловск город ошожо, тэндэ шатарай талаар мастер гэһэн нэрэзэргэ олохын тула турнирга хабаадалсаһан байна.

Энэ турнирай дүнгүүдэй ёһоор манай республикын түлөөлэгшэ нүхэр Мурзин 2—3—4 хүндэтэ һууринуудай нэгые эзэлһэн байна

Колхозой ясли

Хабарай тарилгын үедэ гэрэй эзэн эхэнэрнүүдые хүдэлмэридэ хабаадуулхын түлөө республикын олон колхозууд хүүгэдэй яслинуудые эмхидхэһэн байна.

Мүн тэрэшэлэн Прибайкальска аймагай „Путь социализма" гэжэ колхозой правлени хүүгэдэй яслида тусгаар һайн байшан гаргажа үгэһэн байха юм.

Тус колхозой түрүүлэгшэ нүхэр Хмелев хүүгэдтэ анхаралтайгаар хандажа, яслида хододоо эрхим шанартай эдеэ хоолой зүйл үгэхэһөө гадна, түлеэ залһаар таһалдуулангүй хангадаг байна.

Энэ урмадань гэрэй эзэн эхэнэрнүүд хүдэлмэридөө эдибхитэйгээр хандадаг ба правлениингаа даалгабари хаһа болзор соонь дүүргэдэг юм.

Загаһашадта зорюулагдаһан концертнүүд

Загаһанай ажаүйлэдбэриин профессионально союзай обкомой дэргэдэхи уранһайханай самодеятельностиин коллектив нүхэр Есауловай хүтэлбэри доро һаяхан Яруунын аймаг гараһан юм.

Майн 23-ай үдэр тус коллектив Яруунын аймагай социалистическэ культурын байшанда һонирхолтой концерт харуулба.

Тус үдэшэ аймагай центрын 300 гаран ажалшад тэдэнэй табиһан концертые баяртайгаар угтажа хараһан байна.

Энэ бригадынхид болбол загаһа олзоборилгын пунктнуудаар ябажа, үшөө 10 гаран концертнүүдые харуулха зорилготой.

Немецкэ сэрэгэй гол ехэ гэмтэ ябадал хэгшэдые сүүдлэхэ Нюрнбергдэхи процесс

Майн 29-эй үдэшын заседани

НЮРНБЕРГ, майн 29. (ТАСС). Трибуналай майн 29-эй үдэшын заседани дээрэ сүүдлүүлэгшэ Заукелиие үмөөрэгшэ адвокат Серватиус гэгшэ Германида гадаадын хүдэлмэришэдэй богоолшолгын ажалые хэрэглэһэн тухай үмөөрэгдэгшэһөө асуулта абажа үргэлжэлүүлбэ.

Тэрэнэй пүүлээр французска гэмнэлтын түлөөлэгшэ Герцог гэгшэ гэмнэгшэдэй нэрэһээ сүүдлүүлэгшэ Заукельһаа асуулта абажа эхилнэ.

Гэмнэгшэ: Та СС-эй обергруппенфюрер байгаа һэн гүт?

Сүүдлүүлэгшэ: зүбхэн лэ энэ нэрэзэргэтэй байһан аад, СС-тэ ямаршье тушаалые хэдыдэшье гүйсэдхэдэггүй байгааб,—гэжэ баталан харюусана.

Гэмнэгшэ: Танай хэлэһэн үгэһөө иимэ нэгэн баримтые уншахамни: «Хүндэтэ эсэгэ оронойхидни! Манай эрхим С А ба С С болбол арба гаран жэлэй турша соо германска арадай ашаг туһада хүдэлһэн ба жаяг заршамтайгаар бэеэ барижа байгаа...» Энээниие яажа ойлгохо ёһотойб?

Заукель энэнэй тухаи «панапан» янзатай болобошье, сэхэ табигдаһан асуудалда ямаршье тайлбарил үгэнэгүй.

—«Ажаһуудалда хэрэгтэй газар» гэжэ гитлеровскэ суута теориие һайшаадаг байгаа гүт?—гэжэ саашаа гэмнэгшэ болбол сүүдлүүлэгшэһээ асууна.

Заукель дахин сэхэ харюуһаа зайлана.

Дээдэ үндэһэ яһатанай гитлеровскэ «теориие» сүүдлүүлэгшэ һайшаадаг һэн гү?—гэһэн гэмнэлтын түлөөлэгшын нүгөөдэ асуудалда—үндэһэ яһанай ээзрхэлгын бэшэ, харин үндэһэ яһанай ажал-ябуулгын хараа түлэбые дахалсадаг байгаа һэн би гэжэ Заукель хазагайгаар ба тодо бэшээр харюу үгэнэ.

Гэмнэгшэ: Тиигээд, нэгэ талаһаа «ажаһуудалда хэрэгтэй газарай» теореор, нүгөө талаһаа дээдэ үндэһэ яһатанай теореор—эдэ хоёр теореор Германиин гадаадын политика хүтэлбэрилэгдэхэ ёһотой гэжэ тоодоггүй байгаа гүт?

Заукель болбол сэхэ харюуһаа дахин зайлахые һэдэжэ, гадаадын политикаар оролдодоггүй һэн би, тиимэ дээрэһээ политическэ ажал-ябуулагша байһан бэшэб гэбэ.

Гэмнэгшэ: Гитлерэй ябуулжа байһан гадаадын политикын талаар хэмжээ-ябуулгануудые һайшаадаггүй ба эдэ хэмжээ-ябуулгануудта хабаадалсадаггүй байгаа гүт.

Энэ асуудалда Заукель мүн тэрэшэлэн харюу үгэбэгүй.

Майн 30-ай үглөөнэй заседани

НЮРНБЕРГ, майн 30. (ТАСС). Трибуналай үглөөнэй заседани дээрэ Французска гэмнэлтын түлөөлэгшэ Герцог сүүдлүүлэгшэ Заукельһаа асуулта абажа үргэлжэлүүлбэ.

Сүүдлүүлэгшэ болбол «дээдэ үндэһэ яһатанай» «теориие» бэелүүлэлгые һайшаагша байһанаа али болохоор арсахые һэдэнэ.

Гэмнэгшэ Герцог болбол гадаадын хүдэлмэришэдэй ажалые хэрэглэхэ талаар дүрбэн жэлэй түсэб бэелүүлхэ тушаа хүдэлмэридэ Геринг ба бусад сүүдлүүлэгшэдэй хабаадалсаһан тухай асуудалые саашань хаража үзэбэ. Гадаадын хүдэлмэришэдэй ажалые хэрэглэхын зарим нэгэн асуудалнууд дүрбэн жэлэй түсэбые бэелүүлгын талаар заседанинууд дээрэ хамта зүблэн хэлсэгдэдэг байгаа гэжэ Заукель мэдэрнэ.

Саашань гэмнэгшэ болбол Францида ба баруун Европын бусад оронуудта хүдэлмэриин хүсые баагаар элсүүлхэ ябадалые бэелүүлдэг Шпеер ба Заукель гэгшэдээр байгуулагдаһан организацинуудай системэ тухай асууба. Заукель болбол Баруун Европын оронуудта хүдэлмэриин хүсые элсүүлхын тулада бии болгогдоһон германска организацинуудай дэлгэрэнгы сетиин байһаниие мэдэрхэ зуураа эдэ организацинууд өөрынгөө хүдэлмэридэ ямар нэгэн хашалта хабшалтые гаргадаггүй байгаа гэжэ харуулхын һэдэлгэ гаргана.

Гадаадын хүдэлмэришэдые баалалтаар Германида абаашаха гитлеровскэ программые гүйсэдхэхын зорилготойгоор эзэмдэгдэһэн оронуудай марионеточно правительствонуудаар дамжуулан гансаханшье Заукелиин организацинууд бэшэ, мүн тэрэшэлэн өөрөөшье тон ехэ хашалта гаргадаг байгаа гэжэ гэмнэгшэ болбол дары элирүүлнэ.

Энээниие баримталхын тулада, Заукелиин Парижда ошоходоо французска хүдэлмэришэдые баалалтаар элсүүлжэ Германида абаашаха программые гүйсэдхэхын эрилтые Вишин правительствоһаа эрэһэниинь харуулһан хэдэ хэдэн документнүүдые гэмнэгшэ соносхоно.

—Хэлэгты,—гэжэ саашань гэмнэгшэ асууна,—танай табиһан эрилтэнүүдэй эсэстэ французска хэды шэнээн хүдэлмэриин хүсэн Германида абаашагдаһаниинь танда элитэ гү?

—Һанахадамни,—гэжэ Заукель харюусана,—700.000 гү, али 800.000 хүдэлмэришэд һэн.

Гэмнэгшэ: Бельгидэ ба Франциин хойто талада хүдэлмэришэдые баалалтын хүдэлмэридэ абаашалга болбол эзэмдэлгын засагуудаар гаргагдаһан хууляар хүтэлбэрилэгдэдэг байһаниинь зүб гү?

Сүүдлүүлэгшэ: Германска хуулинуудай ёһоор энээниие ажалай албан тухай декрет гэжэ нэрлэдэг байгаабди.

Гэбэшье гэмнэгшэ болбол Гитлертэ Заукелиин эльгээһэн бэшэгые соносхожо, хэн нэгэн бэшэ, харин эгээл Заукель болбол Франци, Бельги, Голландида ябажа өөрөө эрилтэнүүдые табидаг ба гадаадын хүдэлмэришэдые Германида абаашаха ябадалые элдэб хэмжээ-ябуулгануудаар туйладаг байгаа гэжэ тодоруулна.

Моргентау радиогоор үгэ хэлэбэ

НЬЮ-ЙОРК, майн 31. (ТАСС). Урдань финансын министр байһан Моргентау гэгшэ майн 29-дэ, нью-йорско радиогоор үгэ хэлэхэдээ, Трумэн болбол Рузвельтын политикые нюуса далдагүйгөөр эсэслэн буруушаажа ороһон байна гэжэ мэдүүлбэ. Моргентаугай хэлэһэнэй ёһоор, майн 25-да Трумэнай хэлэһэн үгэ болбол «Трумэнай методүүд, политика ба зорилгонууд хадаа тэрэ хүнэй ашаар президентын тушаалда ороһон болобошье, тэрэ хүнэйнгөө методүүд, политика ба зорилгонуудһаа угта ондоо байна гэжэ нюуса далдагүй мэдүүлһэн хэрэг мүн болоно».

Моргентаугай бодолоор, Трумэнай хэлэһэн үгэ болбол үнгэрэгшэ жэлдэ абтаһан хэдэ хэдэн олон уналта муухай хүсэл шиидхэлгэнүүд дээрэһээ ухаанай ёһоор уламжалан гараһан зүйлнүүдынь мүн байха юм. Мүнөө үеын забастовкые бии болгоһон инфляциин эрхэ байдал болбол Трумэнай зүгһөө энхэ амгалан үеын нормальна үйлэдбэрилгэ һэргээн бодхоохоһоо урид сэрэгэй хинамжын олон тоото зүйлнүүдые өөрынгөө мэдэлээр, гүйсэд бодонгүй ба яаралтайгаар һуладхаһанай үрэ мүн байна. Трумэнай үндэр зэргэ эзэлһэнэйнь удаашьегүй хойноо, Трумэн болбол сэрэг дайнай үе соо шухала байһан хиналтануудые буруушаадаг аюул ехэтэ элементнүүдэй хэлэһэн үгэнүүдые ехээр дуулаһан байна. Трумэн болбол январь һарада дайнай үедэхи ажал хүдэлмэриин асуудалнуудые эрхилдэг эмхи зургаание үгы болгоһон байха юм. Трумэн болбол дайнай үеын үйлэдбэриин хэрэгые эрхилхэ эмхи зургаанай зүгһөө тогтоогдоһон хубаан тэдхэлгэ ба приоритетүүдые энхэ амгалан сагай үйлэдбэри үнэдэр зэргэдээ хүрөөгүй байһан үедэнь хоримжолһон байгаа. Трумэн болбол үнгэрэгшэ жэлэй ноябрь һарада мяханай худалдаае нормолхо ябадал болюулһан байна. Сэрэгэй үеын албан налог ашаха системые Конгрессэй усадхаад байхадань Трумэн арсалта хээгүй байха юм.

Трумэн болбол, багсаахада, айхабтар сагай үе үнгэрөө гэжэ тоолоод, дайнай үеын хиналтануудай системые тон яаралтайгаар болюулһан байна гэжэ саашань Моргентау хэлэбэ. Тиигэбэшье, Трумэн болбол майн 25-да хэһэн өөрынгөө үгэ дотор «буруу удхатай демократическа бэшэ хуулинууд хадаа дайнай һүүлдэхи агуу шухала эрхэ нүхэсэлэй бодото байдал дээрэһээ, бусадшье хэмжээ-ябуулганууд дээрэһээ бодоод үзэхэдэ, мүнөө үгы боложо һалаһан байна»,—гэжэ дурадхаһан байха юм. Тэрээнһээ байтагай, Трумэнай президентын тушаалые эзэлһэнһээ хойшо Холбоото Штадуудай гадаадын политика болбол саг үргэлжэ муудажа байһан ба мүнөө үедэ энэ политика хадаа кризисэй урда ерээд байна,—гэжэ Моргентау үргэлжэлэн хэлэбэ. Рузвельтын нүлөө доро Бреттон-Вудс ба Думбартон-Оксын конференцинүүдэй делегадууд болбол шэнэ энхэ амгалан байдалые хангахын түлөө үнэн сэдьхэлһээ эдибхитэйгээр оролдон хүдэлмэрилһэн байха юм. Теэд энэ эдибхинь үгы боложо һалашаһан байна. Американска делегаци болбол этомна бомбые американецуудые зүбшөөгөөгүй хүн бүхэндэ тохёолдожо болохо һүр һүлдэ мэгээр элдэб конференцинүүд дээрэ асардаг болобо. Бүхэдэлхэйн хүнүүдэй һанал бодол хадаа мүнөө үедэ бэе бэеэ гэмнэхэ ба үһөө хоро бодохо гашуудалта зүйлөөр дүүрэжэ байна, иимэ ябадал болбол гансал шэнэ Версальда хүргэхэ ба энээн дээрэһээ уламжалан гараха али бүхы гашуудал зоболонгой хохидол түбэгтэ асарха байна. Мүнөө үедэ уласхоорондын һанал байдал хоро үһөөгөөр дүүрэжэ байна. Энэ ябадал болбол Трумэнай засаг барижа байһан үеын эгээ ехэ үхэлтэ муухай гашуудалай нэгэн мүн болоно,—гэжэ Моргентау мэдүүлбэ.

Мүнөө жэлдэ американецууд болбол ямаршье партида хандажа байһанаа харалгүй, американска демократиие саашадань байлгахын түлөө эрэлхэг зоригтой ба шадамар хүнүүдые конгрессын член болгон һунгаха ёһотой, иигэжэ 1946 оние үхэлэй гашуудалга кризисэй жэлһээ шэнэ һайхан этигэл найдалгын жэл болгохо байна.

США-да забастовочно хүдэлөөн болоно

НЬЮ-ЙОРК, майн 30. (ТАСС). Ассошиэйтед пресс агентствын вашингтонско корреспондентын мэдээсэһэнэй ёһоор, витуминозно нүүрһэнэй ажаүйлэдбэридэ болоһон забастовконуудые хэлсэн зогсоохо тухай сагаан байшан соносхобо. Дотоодын хэрэгүүдэй министерство болбол дотоодын хэрэгүүдэй министр Круг ба горнягуудай профсоюзай лидер Льюис хоёрой гараа табиһан хэлсээнэй условиие тунхаглаба. Хэлсээн хадаа салин хүлһэ ехэ болгохоор хараална. Тэрэшэлэн горнягуудай байдалые һайжаруулгын фонд тухай асуудал хэлсэгдэжэ шиидхэгдэһэн байна.

Хэлсээн болбол шахтанууд тушаа хиналтые правительствын бэелүүлжэ байгаа сагта хүсэндөө байха юм. Правительство болбол үйлэдбэриин эзэдэй шэнэ коллективнэ договорто гараа табитар энэ хиналтые бэелүүлжэ байха гэжэ Ассошиэйтед пресс агентствын корреспондент заана. Зүгөөр эзэд хадаа мүнөө хүртэр өөһэдынгөө хүсэлнүүд тухай мэдээсээгүй байна.

НЬЮ-ЙОРК, майн 30. (ТАСС). Майн 30-да антрацитова шахтануудай 76 мянган горнягууд забастовко эхилбэ гэжэ Ассошиэйтед пресс агентство мэдээсэнэ. Эдэ горнягууд болбол хэрбээ коллективнэ договорой дүүрэхэ үедэ—майн 30-да шэнэ коллективнэ договорой баталагдаагүй хадань забастовко эхилхэбди гэжэ үнэ хада һануулһан байгаа. Энээн тухай болоһон хэлсээнүүдэй хэрэг бүтээгүй юм һэн. Эдэ горнягууд болбол витуминозно шахтануудай горнягуудай эрилтэ шэнги тиимэл эрилтэнүүдые дэбжүүлнэд. Правительство хадаа мүн антрацитова шахтануудташье өөрынгөө хиналтые табихань гэжэ хүлеэгдэжэ байна.

НЬЮ-ЙОРК, майн 30. (ТАСС). Юнайтед пресс агентствын корреспондентын Джерсиһээ (Нью-Джерсиин штат) дамжуулһанай ёһоор, Хадсон-Манхеттенэй түмэр зам дээрэ хүдэлмэрилжэ байгаа түмэр замай 600 кондукторнууд ба 150 паровозно машинистнууд арсалдаанууд тухай хуулиин ёһоор мүрдэлгэ ябуулха онсо комисси томилхо тухай Трумэнай приказай байһаар байтар майн 30-да забастовко соносхобо. Энэ хуули болбол арсалдаае мүрдэжэ байха үедэ 30 үдэрэй туршада ба тэрэнэй һүүлээр үшөө 30 үдэрэй турша соо буһалгаа гаргаха ябадалые хориһон байха юм. Зүгөөр, түмэр зам дээрэхи бүгэдэнниитын забастовкоһоо урда тээ бидэнэр 60 үдэрэй хугасаае хүлеэжэ үнгэргөөбди гэжэ профсоюзна лидернүүдэй мэдүүлһэниинь элитэ болобо.

Хитадта национал[...] хамгаалалгын министерство байгуулагдаба

НАНКИН, майн 31. (Т[...] (Асаралгань хожомдобо). [...] байһан национальна сэрэгэй [...] лэй ба сэрэгэй министер[...] сронд[...]о шэнэ национальна ха[...] гын министерство байгуулһа[...] хэй Нанкинда хуулита ёһоор [...] хогдобо.

Энэ шэнэ министерств[...] хуулита ёһоор июниин 1-һээ [...] мэрилжэ эхилхэ ба гүйс[...] Юэниин дэргэдэ байха юм.

Шэнэ министерствын бай[...] даһантай дашарамдуулан хэд[...] дэн шэнэ томилолгонууд [...] добо гэхэдэ: национальна х[...] гын министрээр генерал Бай [...] сы гэгшэ томилогдобо, наци[...] хамгаалалгын министерствы[...] ральна штабай начальнигаар [...] Чжэнь Чен гэгшэ томилогд[...] нералнууд Линь Вэй, Цзян [...] Чжурь ба Лю ши гэгшэд [...] нальна хамгаалалгын вице[...] стрнүүдээр томилогдобо. [...] главнокомандалагшаар гене[...] Чжу-тун гэгшэ томилогд[...] нерал Чжэнь Чен гэгшэ на[...] за уһан сэрэгэй флодой г[...] мандалагшаар, генерал Чж[...] жоу агаарай сэрэгэй хүр[...] главнокомандалагшаар, Хуан Чжен-цзю гэгшэ [...] тыловой эшелоной главнок[...] лагшаар томилогдобо.

Пресс-конферен[...] дээрэ Трумэнай х[...] мэдүүлгэ

ЛОНДОН, майн 31. (ТАС[...] зидент Трумэн болбол Х[...] Штадуудһаа Аюулгүйн Сов[...] үргэлжын түлөөлэгшөөр [...] Стеттиниус хадаа тушаал[...] ха тухай гуйлтые тэрээнд[...] бэ гэһэниие баталба. Сте[...] болбол өөрынгөө тушаал[...] байха гэжэ Трумэншье, мү[...] гэй гүрэнэй секретарь Б[...] найданад. Стеттиниусэй [...] харюу үгэхэ забгүй байга[...] Стеттиниус болбол өөры[...] шаалда үлэхэ байха гэжэ[...] гэжэ Трумэн корреспон[...] тэ мэдүүлбэ. Майн 27-до [...] бэшэг соо Стеттиниус б[...] гэдэмэл нацануудай [...] байгуулха талаар өөрын[...] мэриие дүүргэһэн гэжэ [...] тушаалһаа арсахые хүсэ[...] мэдүүлһэн байна.

Стеттиниус хадаа гүрэн[...] гаментын „наадаһхайнь" [...] гэжэ өөрынгөө ажал ябуу[...] рагүй байгаа гэһэн мэдээс[...] юумэ хэлэхэһээ Трумэн [...]

Францида һунгалт[...] болобо

ПАРИЖ, июниин 2. (ТА[...] нөөдэр Францида хаа-(саана) [...] дительнэ суглаанда һунга[...] боложо үнгэргэгдэбэ. Үг[...] часһаа эхилээд Парижда[...] вивцинуудта голосовани [...] Столицада үдэрэй түрүү[...] хад соо эхэнхи һунгагша[...] тада хабаадаһан байна. [...] һунгалтада хабаадагшад[...] центвь 1945 ондо үнгэргэ[...] тябрьска һунгуулинууд[...] гараха магадгүй байна. [...] вани болбол амгалан но[...] далда үнгэргэгдэбэ, тус[...] Парижда ямаршье арсал[...] даанууд болоогүй.

Һунгалта боложо бай[...] реакционно „эрхэ сүлөөгэ[...] ликанска парти" болбол [...] антикоммунистическэ [...] нуудые няажа үргэлжэл[...] гаа.

Дотоодын хэрэгүүдэй м[...] захиралтын ёһоор хадаа [...] цинууд болбол өөһэдынг[...] дадуудай списогүүдэй [...] байһан газарнуудта өө[...] агитационно соносхолнуу[...] ха эрхэтэй байгаа. Энээн[...] таг болгон барижа, дотоод[...] гүүдэй министерство болбо[...] нистическэ партиин аги[...] плакадуудые хананууд[...] абаха гэһэн захиралта [...] байна. Харин бусад парт[...] тэрэнэй тоодо фашистск[...] сүлөөгэй республиканска [...] плакадуудта гар хүр[...] үлэһэн байха юм.

Бүхы орон сооxи һун[...] дай уридшалан багс[...] юрэнхы дүн июниин 3-ай [...] эртэ бэшэ гараха байна.

Харюусалгата редакторай [...]
Д. Д. ЛУБС[...]

РЕДАКЦИ БА ХЭБЛЭХЭ ГАЗАРАЙ АДРЕС, г. Улан-Удэ, ул. Ленина 26. (ТЕЛЕГРАФНА АДРЕС, Улан-Удэ, Үнэн), ТЕЛЕФОНУУД: ответ. редактора—23, АТС—1-80; зам. редактора—7-89; ответ. секретаря—3-23; отделов: партийной жизни и промышленности—7-86; сельского хозяйства—6-03; писем переводов—6-03 (2 зв.); об'явлений—2-64 (2 зв.)

Н—00633.

Типография Государственного газетного издательства при Совете Министров БМАССР.